

Karawanken Bote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1.— frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr)
Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen

Nr. 49.

Krainburg, den 23. Juni 1943.

2. Jahrgang.

Močne tolpe v Črni gori uničene

Obstreljevanje Jejska po nemških pomorskih bojnih silah — Dve veliki ladji v Kaspiškem morju zažgani, pred alžirsko obalo pa težko poškodovani čoln in osem tovornih ladij

Oberkommando der Wehrmacht je dne 21. junija objavilo:

Na vzhodni fronti je dan potekel mirno. Lahke nemške pomorske bojne sile so v noči na 20. junij obstreljevale mesto Jejsk v Azovskem morju. Zračno orožje je znova napadlo oboroževalne tvornice v sovražnem zaledju. V Kaspiškem morju sta bili zažgani dve veliki trgovski ladji.

Pred alžirsko obalo so bili v noči na 20. junij po zračnem napadu en torpedni čoln in osem velikih tovornih ladij iz nekega sovražnega konvoja tako težko poškodovani, da se mora računati z uničenjem več ladij. Vsa letala so se vrnila. V pretekli noči je bila luka v Bizerti bombardirana z bombami težkega kalibra.

Britanski bombniki so prileteli preko zasedenih ozemelj nad Jugoizpadno Nemčijo

in odvrgli bombe na stanovanjske četrti nekaterih krajev. Druga sovražna letala so podvzela vznemirjevalne polete nad Severno Nemčijo in odvrгла nekaj bomb, ki niso povzročile omembe vredne škode. Nad zasedenimi zapadnimi ozemlji in nad ozemljem Reicha so bila sestreljena štiri sovražna letala.

V gorah Črne gore so nemške, italijanske, bolgarske in hrvaške čete v teku več tedenskih bojev obkolile in uničile močne tolpe. Planinski značaj dežele, neugodne vremenske prilike in obupni odpor tolp so zahtevali od na nje poslanih odredov veliko bojnega dela in huda pomanjkanja. Zračno orožje, ki je v neumorni službi poseglo v boje, ima znaten delež pri uspešni operaciji.

Krvave zgube banditov so zelo visoke. Uplenili smo velike količine orožja, vozil in oskrbovalnega blaga.

Vodje letal nekega odreda lovskih letal praznujejo 182. sestrel.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Ketelhohn, PBZ. M.)

Bolgarija hoče prispevali h končni zmagi

Ministrski predsednik Filoff o odnošajih Bolgarije do sosednih držav

Sofija, 22. junija. Ministrski predsednik Filoff je v seji bolgarske vladne večine dal pregled o zunanje-političnih odnosih države. Poudaril je, da je med Bolgarijo in Turčijo sprčo njene nevtralne politike tradicionalno prijateljstvo. Med Romunijo in Bolgarijo so bile neke diference radi uporabe brajovske pogodbe, ki so pa bile odstranjene po novih dogovorih. Po medsebojnih romunsko-bolgarskih obiskih v zad-

njem času so postali odnošaji med obema državama pristronejši. Tradicionalno prijateljstvo med Ogrsko in Bolgarijo se je še bolj poglobilo. Ministrski predsednik Filoff je nadalje poudaril, da je anglo-amerikanska agitacija za Bolgarijo ravnotako škodljiva in nevarna kot komunistična, da za-

sledujejo Bolgari pazljivo razvoj dogodkov in da so pripravljeni prispevati svoje h končni zmagi.

Filoff je nato govoril o nameravani bolgarski ljudski zvezi in pripomnil, naj ta ni nobena stranka, ampak političen center, kateremu se morajo pridružiti vsi Bolgari, da zmorejo velike naloge, ki jim jih nalaga sedanost, in da se bojujejo zoper protidržavne in protinarodne elemente. Treba je postaviti odbor, ki naj pripravi ustanovitev narodne zveze.

sil, ki so svojim bojem proti našim sovražnikom dali največjo podporo indijskemu pokretu za svobodo. Naša dolžnost pa je, da si sami priborimo to svobodo in jo odkupimo z lastno krvjo. Čutimo se zato priporane, da se aktivno udeležimo boja proti skupnim sovražnikom. Civilna nepokorščina mora preiti v oborožen napad. Moj lastni studij svetovnega položaja mi utrja nemajhno prepričanje, da mora ta vojna imeti samo en uspeh: zmago sil trojnega pakta in njenih zaveznikov.

Subhaz Chandra Boze je prišel v Tokio

Prihod indijskega voditelja pokreta za svobodo je na Japonskem senzacija

Tokio, 22. junija. Subhaz Chandra Boze, ki je dalj časa prebival v Nemčiji, si je nujno želel, priti v Vzhodno Azijo in si priboriti neodvisnost in samostojnost Indije. Sedaj je prišel v Tokio in 14. junija ga je sprejel ministrski predsednik Tojo. Razen tega je imel Bozo razgovore z vodečimi uradniki japonskega zunanjega ministrstva in vodečimi častniki japonske oborožene sile.

Vest o prisotnosti vodečega indijskega bojovníka za svobodo Subhaza Chandra Bozeja na Japonskem ocenja japonski tisk kot senzacijo prvega reda. V soboto popoldne je Boze sprejel predstavnike tiska ter jim dal dojemljivo izjavo:

»Nad 20 let je moj narod čakal na uro,

ki je zdaj odbila«, je rekel, »uro, ki pomeni za indijski narod zarjo svobode. Sedanji svetovni konflikt je za indijski narod boj med silami, ki hočejo obdržati status quo, in onimi, ki si prizadevajo ustvariti nove stvari. Vemo kakšno je ozadje gesel Britancev in Severnoamerikancev, ki govore o svobodi in demokraciji, odrekajo pa te ideale eni petini človeštva, ki odgovarjajo na naše zahteve po svobodi s terorjem, umorom in brutalnostjo napram neoboroženim civilistom. Ali se more kdo na svetu čuditi, da so naše simpatije na strani sil, ki se bojujejo za nov red? Če te sile podpirajo našo zahtevo po samostojnosti, je docela umljivo, da se naša simpatija spreminja v navdušeno podporo. Pretežna večina indijskega naroda si želi zmage osnih

Velikansko veselje pri Indijcih

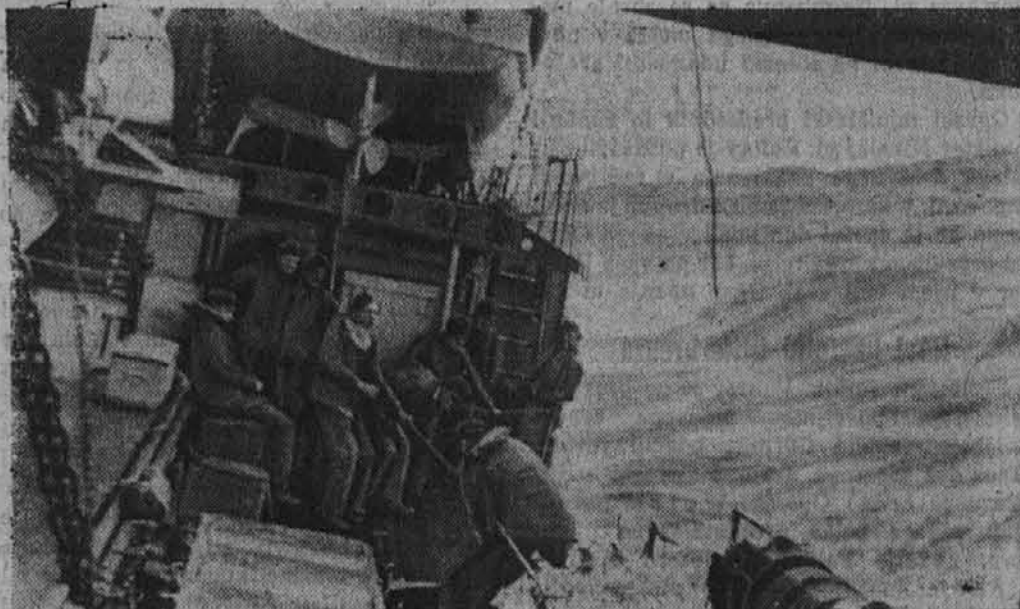
Tokio, 22. junija. Poročila, ki so iz vseh delov Azije dospela v Tokio dokazujejo, kako velikansko veselje je zlasti pri Indijcih povzročil presenetljivi prihod Subhaza Chandra Bozeja na Japonsko. Od vseh strani je prejel S. Ch. Boze, odkar so zaznali za njegov prihod, spontane brzojavke in častitke svojih rojakov, ki ga nujno prosijo, naj čim najhitreje prevzame v prvi vrstah vodstvo boja za svobodo. Zlasti se je pokazala močna reakcija med na milijone broječimi Indijci v burmeškem območnem ozemlju, kjer uživa S. Ch. Boze posebno popularnost, ker tam ni samo politično deloval, ampak tudi medel v ječi v Mandalaju. Tudi v vseh drugih ozemljih Vzhodne Azije, kakor Malaji, Nizozemski Indiji, državi Thai itd. je vest o prihodu S. Ch. Bozeja ogromno razgibala pokrete Indijcev za neodvisnost.

Kreta pripravljena za obrambo

Za morebitne sovražne poskuse izkrcanja so v službi za zavarovanje cest in takojšnje učinkovito bojevanje na vsem otoku Kreti oklopniaki.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Meister, HH., M.)

Rušilec na zaščitni vožnji v Biskajskem zalivu

Vsi mošje, ki niso na straži ali nimajo službe pod krovom, morajo biti med vožnjo v operacijskem ozemlju na gornjem krovu.

(PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Engelke, Alt., M.)

Živahno delovanje udarnih čet na Vzhodu

Bombe na posamezne cilje v londonskem prostoru — štiri sovjetske tovarne ladje zadete

Oberkommando der Wehrmacht je dne 20. junija objavilo:

Krajevne sunke Sovjetov ob kubanskem mostišču, severozahodno od Sumija in v prostoru pri Kirovi smo odbili. Na ostalih odsekih vzhodne fronte je bilo živahno delovanje udarnih čet.

Teško topništvo vojske je z dobrim uspehom napadalo vojnovalne cilje v Leningradu.

Pri ponovnem napadu zračnega orožja na ladijske cilje v izlivu Volge so bile pogodbene štiri nadaljnje tovarne ladje s težkimi bombami, da se lahko računa, da je del teh ladij uničen. Druga nemška bojna letala so se bojevala z industrijskimi napravami globoko v sovražnem zaledju. Eno letalo se od teh poletov ni vrnilo.

Nemška in italijanska bojna letala so učinkovito bombardirala zračne naprave v Bizerti in Pantelleriji.

Pičlo število sovražnih letal je v minuli noči izvršilo vznemirjevalne polete nad zapadnim ozemljem Reicha, ne da bi odvrlo bombe. Nad zasedenimi zahodnimi ozemlji so bila sestreljena štiri sovražna letala.

Brza nemška bojna letala so v noči na 20. junij bombardirala posamezne cilje v londonskem prostoru in na angleški jugovzhodni obali.

Plavajoče enote vojne mornarice, krov-

no protiletalsko topništvo trgovskih ladij in pomorsko protiletalsko topništvo so v času od 11. do 20. junija sestrelile 49 sovražnih letal.

Potopitev ladij na Volgi

Oberkommando der Wehrmacht je dne 19. junija objavilo:

Na severni fronti kubanskega mostišča je spodletel nočni napad dveh sovražnih brigad. Sovjeti so utrpeli težke krvave zgube. Zračno orožje je ob izlivu Volge zopet potopilo dve trgovski ladji z 8000 in 3000 brt in poškodovalo dve drugi srednje velikosti.

Na morju pred Pantellerijo so brza nemška bojna letala pogodila s težkimi bombami neko prevozno ladjo in neko manjšo vojno vozilo.

Pri oboroženem izvidništvu nad Atlantskim morjem je bila težko zadeta neka sovražna tovarna ladja.

Sovražnik je zgubil večeraj nad Sredozemljem 28 letal. Eno nemško letalo se ni vrnilo.

Pri zračnem napadu v noči na 18. junij na alžirsko luko Djidjelli je bila, kakor se je zdaj ugotovilo, potopljena ena prevozna ladja s 6000 brt, dve drugi ladji sta bili poškodovani.

varnosti in prijateljstva, je dala turškemu tisku povod za omembe vredne komentarje. Le-ti poudarjajo koristnost pogodbe in podčrtavajo, da je bila ta pogodba od konference v Adani, ki je imela za posledico mehanizacijo angleški pritisk, da bi se opustila turška nevtralnost, pravna podlaga, s katero so se vse takšne angleško-severnoamerikanske zahteve zavrle z odločnim ne in se je ohranila dosedanja nevtralnost. V smislu ohranitve te nevtralnosti in tako v smislu pogodbe o nemško-turškem prijateljstvu, ki je postala vogelni kamen turške varnosti in politike nevtralnosti, so bile oddane med prvimi tedni po Adani do zadnjih dni omembe vredne izjave turških državnikov.

Ribbentrop in Budak sta si brzojavila

Berlin, 22. junija. O priliki druge obletnice pristopa neodvisne države Hrvatske k paktu treh sil sta si poslala Reichsminister der Auswärtigen pl. Ribbentrop in hrvatski zunanji minister Budak v prisrčnih besedah sestavljene brzojavke.

Gradbeno velenje na Vzhodu dovršeno

Berlin, 22. junija. Načelnik OT, Reichsminister Speer, je na Vzhodu izročil svojemu namenu gradbeno velenje, ki so ga ob najtežjih prilikah in ob določenem roku dovršili nemški frontni delavci OT in enote pionirjev. Pri tej priliki je izročil OT-Einsatzgruppenleiterju arhitektu prof. Brugmannu odlikovanje Ritterkreuz zum Kriegsverdienstkreuz mit Schwertern (viteški križec k vojnemu zaslužnemu križu z meči), čegar podelitev po Führerju je bila objavljena pri nedavno v športni palači vršivi se manifestaciji. V nagovoru je minister počastil profesorja Brugmanna kot tip modernega, energičnega in visoko nadarjenega arhitekta, ki je stavil svoje inženirsko znanje popolnoma v službo vojne.

Novi japonski uspehi pred Lungo

Tokio, 22. junija. Japonski glavni stan objavlja: Močne jedinice lovskih letal in bombnikov so presenetljivo napadle 16. junija pred Lungo na Gvadalkanalju sovražne prevozne jedinice. Kolikor je dosedaj znano, so dosegli mornariški letalci sledeče uspehe: Potopljene so bile štiri velike, dve srednji in ena manjša sovražna prevozna ladja. Neka nadaljnja velika prevozna ladja je bila občutno poškodovana. Poleg tega je bil potopljen en sovražni rušilec, najmanj 32 sovražnih letal je bilo sestreljenih. Japonci pogrešajo 20 letal. Boji dobe označbo: »Zračni boji pred Lungo«.

Židovski tisk pušča Anglijo v negotovosti

Zanimiva britanska odkritja o naraščajočem protizidovskem gibanju

Berlin, 22. junija. Britanski mesečnik »World Review« pravi, da je eden izmed vzrokov naraščajočega protizidovskega gibanja dejstvo, da angleški tisk zadržuje židom neprijetne vesti. Znano je vsekakor, da ravno židovski trgovci pogosto kršijo predpise o cenah. Vsak Anglež ve, da se židje pečajo z nedovoljenimi kupcijami in pri tem ogromno zaslužijo. To je nadaljnji vzrok za srd Angležev, ki jim ne ugaja način, kako jih njihov tisk pušča v negotovosti.

Število židovskih vojnih dobičkarjev in

vojnih verižnikov v Angliji je veliko, piše časopis. Na tem ne spremene nič vse opravilce, ki jih iznašajo od prizadete strani.

Končno zahteva »World Review«, da je treba židom namigniti, da je v njihovem lastnem interesu, da si zboljšajo svoj že razpadajoči ugled v širši javnosti. Vrh tega je umestno, da se s svojo po vojni že zelo nabreklo denarnico manj klatijo po londonskih luksuznih hotelih. Iz Afrike vračajoči se vojaki nimajo nobenega razumevanja za tako početje, kot se na primer vidi v hotelu Dorchester.

Bencin iz kavčuka - japonska iznajdba

Prebitek kavčuka na Daljnem Vzhodu je dovedel do presenetljivega odkritja

Berlin, 22. maja. Svetovni koledar surovin bo znatno preoblikovan. Iz premoga pridobivajo mlo in jedilno mast, koruzo pokurijo, imamo sintetično pripravljena tekstilna vlakna. Ki so trpežnejša od najboljših »angleških« volnenih nit. V večini primerov je pomanjkanje prisililo, da so odkrili nove surovine, včasih je pa povzročil odkritje tudi prebitek.

Japonci se trenutno ne morejo znebiti kavčuka. V Nizemski Indiji in v Malaji je pripadla letina, ki za njo ni uporabe v japonskem gospodarskem prostoru. Prebitek kavčuka je nasprotje prebitka kave. Brazilija je imela težave, da bi na kakršenkoli način uporabila milijone kilogramov kave, ki jih ni mogla prodati ali za pridobivanje olja ali za kurjavo, ali za pridobivanje kakšne nove tvarine, končni rezultat je bil vendar zmiraj isti, da so eno letino zagnali v morje. Japonci pa pri svojem prebitku kavčuka niso hoteli ubrati iste poti. Skrbeli so tudi za to, da pridejo domačini, ki pridobivajo kavčuk, do svojega kruha. Zato so napravili poskuse, da pridobijo iz kavčuka

kakršnokoli surovino, in sedaj se je izkazalo, da se iz kavčuka lahko napravi gonilna snov. Iz spomladi 1942. l. so na malajskem ozemlju razni laboratoriji na delu, da vršijo poskuse sistematično. Dosedanje uspehe označujejo kot tako razveseljive, da so ustanovili v provinci Selangor prve industrijske naprave za pridobivanje gonilne snovi. Izdelovanje obsega tudi težka olja in bencin.

Nova iznajdba bo morda najprej presenetila, ker so Japonci zavojevali tako v Nizemski Indiji kakor v Burmi najdišča petroleja, toda po dolgi dobi bo potreba olja gotovo večja od tega, kar dajejo ta najdišča. Sprito takih okolištin pozdravljajo Japonci novo znanje, ker jim razširja bazo za olje in jim zagotavlja tudi za dobo po vojni neodvisnost na tem področju. Ko je bil še s premogovnim bencinom napravljen velik začetek pri spreminjanju surovin, je verjetno, da se tudi kemijsko-industrijsko raziskovanje začne ne bo tako hitro ustavilo pri svojih odkritjih in prineslo še marsikakšno presenečenje.

ZRCALO ČASA

Časopis »Ya« ugotavlja v članku o zgodovini komunizma, da ne more pokazati nobena doba svetovne zgodovine toliko zločinov, kot četrtstoletje boljševiškega gospodarstva v Rusiji.

Celo ruščarji v Indiji, na katerih dobro razpoloženje Angličani mnogo dajo radi vzdržanja svoje oboroževalne industrije, sedaj niso nič več zadostj oskrbovani z rižem radi vedno bolj razširjajoče se lakote.

Angleške oblasti so zasegle vso tekstilno proizvodnjo v Siriji, da jo privedejo palestinski vojni industriji. V tekstilnih tovarnah Severne Sirije so iz protesta stopili v stavko.

Iz Orana in drugih pristanišč francoske severne Afrike se zve, da odvažajo v Anglijo vključ preskrbovalnim težkočam velike množine vina, moka, sadja in presne zelenjave. Prebivalstvo smatra, da primanjkuje teh deželnih proizvodov radi tega izvoza.

Pred vojnim sodiščem v Barceloni se je vršila razprava proti trem sovjetskim kolovodjem iz časa državljanske vojne. Proti tem trem zastopnikom sovjetske Španije je bila izrečena smrtna kazen.

Leutnant Friedrich Rupp, izkušen letalec, kateremu je Führer 24. januarja podelil das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes, je padel ob Rokavskem prelivu.

Skupno je več kot 200 cerkvenih in kulturnih stavb Italije radi bomb sovražnih zračnih tolovajev zelo trpelo ali pa je popolnoma uničenih, kot je bilo v četrtak sporočeno.

Španska podeželska policija je zaprla v Cordobi že dolgo časa iskanega rdečespanskega kolovodjo in ga postavila pred vojaško sodišče. Gre za 36 letnega Valerijana Cozarja Bermudeza, katerega obtožujejo nič manj kot 65 umorov obsojenih špancev.

130 milijonov Severnoamerikancev ne sme od sedaj dalje več videti igrati v USA Shakespet milijonov židovskih prebivalcev USA je pearejevega »Beneškega trgovca«. V imenu pet milijonov židovskih prebivalcev USA je zahteval in tudi uspel ameriški židovski odbor z bojkotom »Beneškega trgovca«, katerega je prvotno nazval Shakespeare »zide«. Obenem zahteva odbor, da se igrajo tudi ostala dela največjega angleškega pesnika »samo s potrebno previdnostjo«.

Vrhovni narodni obrambni odbor Narodne Kitajske je sklenil glasom vesti tokijskega radia, da zopet otvori narodno akademijo, ki je od leta 1937. zatvorena. Akademijo so ustanovili leta 1928. za raziskovanje in vodenje raziskovalnih del.

V Londonu so objavili, da je bil imenovan Feldmarschall Wavel za podkralja Indije. Njegov naslednik kot vrhovni poveljnik v Indiji bo general Auchinlek.

Od 75.000 prebivalcev Iraka, ki so bili določeni za gradnjo vojaških cest in težka prevozna dela in se bili zaposleni večinoma v puščavah pod atrogim nadzorstvom, jih je 1700 umrlo radi prenapornega dela ali slabega ravnanja.

Vojni invalidi v Angliji osleparjeni

Stockholm, 22. junija. Ravnanje s svojci padlih britanskih vojakov postaja polagoma škandalozno. »News Chronicle« izjavlja, da obdoljujejo ministra za pokojnine, da skuša njegovo ministrstvo vojne invalide sistematično ogoljufati za njihove pokojnine. Se huji pa je položaj vojnih zaostalih, ki večinoma ne dobio ničesar. List našteva celo vrsto priletlih in zelo omejenih za delo sposobnih mater, ki so zgubile po dva ali celo tri sinove, nekdanje svoje reditelje, in ki se jim sedaj odreka tudi najskromnejša pokojnina.

Pomanjkanje usnja in čevljev v Angliji

Zeneva, 22. junija. S težavami angleške preskrbe s čevlji in usnjem se je pečal, kot javlja »Times«, tudi glavni ravnatelj v preskrbovalnem ministrstvu Sir Cecil Weir, ko je govoril delegatom angleških trgovcev s čevlji, ki so zborovali v Londonu. Vprvič prihaja sedaj Anglija, tako je izvajal Sir Cecil Weir, v čas hude stiske v industriji za čevlje. Tudi zaupnik za preskrbo usnja v preskrbovalnem ministrstvu dr. Snow, je svaril. Trenutno je zelo malo podplatov, tako je rekel. Vsak mora skrajno varčevati s čevlji in bo varčevanje trajalo še po končani vojni. Kako dolgo bo primanjkovalo usnja in čevljev, trenutno še ni mogoče povedati, zadostuje pa opozorilo, da bo še veliko časa preteklo, predno se bo sedanji položaj zboljšal.

Razočaranje nade proizvodnje v USA

Lizbona, 22. junija. Proizvodnja vojnega materiala v Zedinjenih državah je po izjavi državnega podtajnika v vojnem departmaju Partersona zaostala v maju za 5 1/2 odstotkov za proračunom in je celó za 3 1/2 odstotka nižja od števil v aprilu. Ta resni položaj je v vojnem ministrstvu povzročil veliko zaskrbljenost.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerei Kärnten GmbH, Klagenfurt. — Verlagsleiter Dr. Emil Heitjan (im Wehrdienst). — Hauptschriftleiter: Friedrich Horstmann (verraist), I. V. Wilhelm Marks. — Zurselt hat Anzeigenliste Nr. 1 gütig.

Velika razdejanja v oboroževalnih tvornicah

Pri Astrahanu potopljenih 11.000 brt — Portsmouth bombardiran

Oberkommando der Wehrmacht je dne 18. junija objavilo:

Na vzhodni fronti je dan potekel mirno. Cilj nočnih napadov zračnega orožja so bila sovražnikova zbiranja ladij pri Astrahanu in oboroževalne tvornice ob spodnji Volgi. Štiri tovarne ladje s skupno 11.000 brt so bile potopljene, neka druga trgovska ladja srednje velikosti pa potopljena. V zadetih industrijskih napravah so nastala velika razdejanja. Pri napadu neke mešane skupine sovjetskih bombnikov na spremljevalno zaščito nekega nemškega konvoja v Črnem morju sta vojna mornarica in zračno orožje sestrelili pet sovražnih letal.

V noči na 18. junij je odred težkih nemških bojnih letal izvršil napad na alžirsko luko Djidjelli.

Glede nočnih vznemirjevalnih poletov malega števila sovražnih letal nad ozemljem Reicha se ni ugotovilo, da bi bile odvržene bombe.

Odred nemških bojnih letal je v pretekli noči napadel z bombami težkega kalibra vojno luko Portsmouth. Druga letala so bombardirala posamezne cilje na jugovzhodnem Angleškem.

Führer je čestital Horthyju

Führerhauptquartier, 22. junija. Führer je v prisrčno sestavljenem ročnem pismu sporočil državnemu upravniku kraljevine Ogrske, Nikolaju pl. Horthyju, svoje in nemškega naroda iskrene čestitke o priliki njegovega 75. rojstnega dne.

75. rojstni dan Horthyja

Budimpešta, 22. junija. Za 75. rojstni dan državnega upravitelja admirala Nikolaja Horthyja pl. Nagybanja se se zbrale merodajne osebnosti glavnega mesta v novi mestni stavbi na interni udanostni svečanosti.

Ogrski ministrski predsednik in zunanji minister Nikolaj pl. Kallay je pozdravil osivelega državnega poveljarja v radijskem nagovoru, v katerem je med drugim izvajal, da so na ta častni dan misli vsakega Ogra pri državnem upravitelju, ker ga vsak ljubi, ker v njem vidi vsak Oger upanje in mu zaupa.

Novi imetniki Ritterkreuz

Berlin, 22. junija. Führer je po predlogu vrhovnega poveljnika zračnega orožja Reichsmarschalla Göringa podelil Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes (viteški križec železnega križa) Oberstu Wolau, poveljniku nekega polka protiletalskega topništva, nadalje Feldwebelu Josefu Heinrichsu, Zugführerju v nekem grenadirskem polku.

Odlikovanja z Ritterkreuzem

Berlin, 22. junija. Führer je podelil das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes (viteški križec železnega križa) Oberstu Herman-

Ehrung der kämpfenden SA

In Anerkennung des hervorragenden Einsatzes erhält das SA-Regiment „Feldherrnhalle“ den Namen Panzer-Grenadier-Division „Feldherrnhalle“

Berlin, 22. Juni. Im Rahmen eines feierlichen Appells wurde am 20. Juni der 60. Infanteriedivision (mot.) folgender Erlass des Führers bekanntgegeben:
„Ich verleihe in Anerkennung des hervorragenden Einsatzes meiner SA im Kampf für das Großdeutsche Reich der 60. Infanteriedivision (mot.) mit dem Tage der Eingliederung des SA-Regiments „Feldherrnhalle“ den Namen

Panzer-Grenadier-Division »Feldherrnhalle«

Ich würdige damit zugleich den heldenhaften Kampf der bei Stalingrad gebliebenen Angehörigen der 60. Infanteriedivision (mot.) und bin gewiß, daß Offiziere, Unteroffiziere und Mannschaften der Grenadierdivision „Feldherrnhalle“, dem Vorbild ihrer gefallenen Kameraden getreu, alles daransetzen, um den Kampf für des Reiches Freiheit und Größe zum siegreichen Ende zu führen.

Der Name „Feldherrnhalle“, geweiht durch den Tod von 16 nationalsozialistischen Kämpfern, die als erste ihr Leben für den Führer hingaben, ist für die SA wie für die ganze deutsche Nation zum Inbegriff aufopfernden Kampfes geworden.

Auf dem Reichsparteitag 1936 verlieh der Führer der SA-Wachstandarten den Ehrennamen „Feldherrnhalle“. Sie empfing damit zugleich den Auftrag, die kämpferische Gesinnung der SA zu pflegen und vorbildlich zu verkörpern. Am 12. Jänner 1937 ernannte der Führer den Reichsmarschall Hermann Göring, den ersten Führer der SA, zum Chef der Standarte „Feldherrnhalle“, deren Freiwillige fortan in die harte Schule militärischer und weltanschaulicher Durchbildung genommen wurden.

Der Krieg brachte für die SA die Stunde der Bewährung. Zu Hunderttausenden, vom Sturm-mann bis zum Obergruppenführer, reichten sich ihre Männer in die Wehrmacht ein. Im feld-grauen Rock kämpften sie seitdem an allen Fronten für Führer und Reich. Die SA und mit ihr die Standarte „Feldherrnhalle“ sind stolz auf die hohe Zahl von Tapferkeitsauszeichnungen an Soldaten, die aus ihren Reihen hervorgegangen sind. Zwei Männer der SA erhielten das Ritterkreuz mit Eichenlaub und Schwertern. 15 das Eichenlaub, 192 das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes. Ruhmvoll kämpften Männer der Standarte „Feldherrnhalle“ als Kern der Fallschirmjäger- und Luftlandtruppen bei der Erstürmung des Forts Eben-Emael, in Rotterdam und auf Kreta sowie als Sturmabteilung „Feldherrnhalle“ im Verband eines Infanterieregiments beim Durchbruch durch die Maginotlinie und im Osten. In den schweren Abwehrkämpfen des Winters 1941/42 am Wolchow erwarb sich eine ihrer Kompanien, die bis zum letzten Mann und bis zur letzten Patrone dem bolschewistischen Ansturm standgehalten hatte, bei ihren Kameraden den Ehrennamen „Horst-Wessel“-Kompanie.

Der Fronteinsatz der SA wurde durch den Führer zum erstenmal am 9. August 1942 dadurch besonders gewürdigt, daß er das Infanterieregiment 271, in dessen Reihen das Bataillon „Feldherrnhalle“ kämpfte, zum Grenadierregiment „Feldherrnhalle“ erhob.

Ein neuer Abschnitt in der Geschichte des Regiments „Feldherrnhalle“ beginnt nunmehr durch eine Eingliederung in die 60. Infanteriedivision. Diese Division ging aus der in Danzig aufgestellten Brigade „Eberhard“ hervor, in der ebenfalls freiwillige SA-Männer dienten. Die Brigade war an der Verteidigung Danzigs und der Einnahme Gotenhafens hervorragend beteiligt.

Im Westen stürmte die zur Division verstärkte Brigade Befestigungswerke in den mittleren Vogesen und im Balkanfeldzug drang sie als Spitze eines Armeekorps bis Pristina vor. Im Krieg gegen die Sowjetunion reichte sie in ungestümtem Angriff im Süden der Ostfront Sieg an Sieg, stürmte Rostow, durchstieß nach der Kesselschlacht bei Charkow im Mai 1942 den großen Donbogen, überschritt den Don und bildete dann gemeinsam mit anderen Divisionen den Sperrriegel zwischen Don und Wolga nördlich Stalingrad. In dem Heldenkampf der sechsten Armee hefteten auch die Regimenter der 60. Infanteriedivision (mot.) unvergänglichen Ruhm an ihre Fahnen.

Neu aufgestellt, trägt die Division jetzt nach dem Willen des Führers den Namen Panzer-grenadierdivision „Feldherrnhalle“. Die enge Verbundenheit zwischen der SA und der Wehrmacht findet damit besonders sinnfälligen Ausdruck. Freiwillige aus den Reihen der SA werden vorwiegend in den Regimenten der Division den grauen Rock tragen. Sie werden im Geiste jener Nationalsozialisten, die vor 20 Jahren vor der Feldherrnhalle für Deutschlands Zukunft in den Tod gingen, und ihrer Kameraden, die sich bei Stalingrad dem Bolschewismus entgegenwarfen, im Kampf für Deutschlands Größe und Freiheit

Gauleiter Dr. Friedrich Rainer zum 44-Obergruppenführer ernannt

Klagenfurt, 22. Juni. Der Führer hat Gauleiter Dr. Rainer zum 44-Obergruppenführer ernannt. Der Reichsführer 44 Heinrich Himmler übermittelte aus diesem Anlaß dem Gauleiter seine Glückwünsche.

Ferner hat der Führer befördert:
Zu 44-Obergruppenführern die 44-Gruppenführer Alpers, Braker, Bohle, Eiguber, Egge-lino, Karl Hermann Frank, Henlein, Otto Hofmann, Jüttner, Juri, Kaltenbrunner, Freiherr v. Neurath, Phleps, Querner, Rauter, Sachs und Schaub.
Zu 44-Gruppenführern die 44-Brigade-führer Jurs und Richard Wendler.
Zu 44-Brigadeführern die 44-Oberführer V. Dufals, Karl Hermann, Kinkelin, Mischke, Karl Schäfer, Heinrich Stelmeyer, Walter Staudinger und Stapp.

Hermann Göring an SA-Obergruppenführer Jüttner folgendes Schreiben:

„An SA-Obergruppenführer Jüttner!

Ich danke Ihnen für Ihre Meldung, wonach durch den Führer der 60. Infanteriedivision in Anerkennung des hervorragenden Einsatzes der SA am Kampf für das Großdeutsche Reich der Name „Panzer-Grenadier-Division Feldherrnhalle“ verliehen wurde.

Als ersten SA-Führer und Chef der Standarte „Feldherrnhalle“ erfüllt es mich mit besonderem Stolz, daß der Führer den bedingungslosen Einsatz und vorbildlichen Kampfgeist aller in den Reihen der groß-deutschen Wehrmacht am heutigen Schicksalskampf der Nation kämpfenden SA-Männer in dieser Weise gewürdigt hat. In der Gewißheit, daß auch weiterhin die SA in letzter Einsatzbereitschaft und beispiel-hafter Treue zum Führer und Reich im Kampf um Großdeutschlands Zukunft im vorbildlichen Weise ihren Mann stehen wird, grüße ich an diesem Ehren-tage die „Panzer-Grenadier-Division Feldherrnhalle“.

Hell Hitler!

gez. Göring,

Reichsmarschall des Großdeutschen Reiches.“

Göring grüßt die Division

Berlin, 22. Juni. Aus Anlaß der Namensverleihung „Panzer-Grenadier-Division Feldherrnhalle“ an die 60. Infanteriedivision (mot.) richtete Reichsmarschall

Starke Banden in Montenegro vernichtet

Jeisk von deutschen Seestreitkräften beschossen – Zwei große Handelsschiffe in Brand geworfen – Ein Torpedoboot und acht Frachter schwer beschädigt

Aus dem Führerhauptquartier, 21. Juni. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der Ostfront verlief der Tag ruhig. Leichte deutsche Seestreitkräfte beschossen in der Nacht zum 20. Juni Stadt und Hafen Jeisk im Asow-schen Meer. Die Luftwaffe griff erneut Rüstungs-werke im feindlichen Hinterland an. Im Kaspischen Meer wurden zwei große Handelsschiffe in Brand ge-worfen.

Vor der algerischen Küste wurden in der Nacht zum 20. Juni aus einem feindlichen Geleitzug ein Torpedoboot und acht große Frachter durch Luftangriff so schwer beschädigt, daß mit der Vernich-tung mehrerer Schiffe gerechnet wird. Sämtliche Flugzeuge kehrten zurück. In der vergangenen Nacht wurde der Hafen von Bizerta mit Bomben schweren Kalibers belegt.

Britische Bomber flogen über die besetzten West-gebiete nach Südwestdeutschland ein und warfen

Bomben auf Wohnviertel einiger Orte. Die Bevölke-rung hatte Verluste. Andere feindliche Flugzeuge unternahmen Störflüge über Norddeutschland und warfen einige Bomben, die keine nennenswerten Schäden verursachten. Über den besetzten Westge-bieten und dem Reichsgebiet wurden vier feindliche Flugzeuge abgeschossen.

In den Bergen Montenegros haben deutsche, italia-nische, bulgarische und kroatische Truppen im Ver-lauf wochenlanger Kämpfe starke Banden einge-schlossen und vernichtet. Der Hochgebirgscharakter des Landes, ungünstige Wetterverhältnisse und der verzweigte Widerstand der Banden erforderten von den eingesetzten Verbänden große Kampfleistungen und harte Entbehrungen. Die Luftwaffe, die in un-ermüdlichem Einsatz in die Kämpfe eingriff, hat er-heblichen Anteil an der erfolgreichen Operation.

Die blutigen Verluste der Banditen sind sehr hoch. Große Mengen an Waffen, Fahrzeugen und Versorgungsgütern wurden erbeutet.

Alles für den bombardierten Westen

Das deutsche Volk weit davon entfernt, sich dem Terror der Feinde zu beugen

Wien, 22. Juni. Der „V.B.“ schreibt: Die Tatsache, daß Reichsminister Dr. Goebbels den ersten Anlaß seiner Rede bei der Trauerfeier für die Gefallenen von Wuppertal dazu bestimmte, über Rundfunk und Presse seine Anklage gegen die Mordbrenner und seine Worte an das deutsche Volk weitesthin hörbar zu machen, unterstreicht die Reichweite des Zustandes, den die Terrorflüge der Briten und Amerikaner in Nord- und Westdeutschland hervorgerufen haben. Der Welt wird vor allem die flammende Empörung, der Dr. Goebbels Ausdruck verlieh und die uns alle be-seelt, keinen Zweifel darüber lassen, daß der noch zu allem fähigen Kraft der deutschen Nation solche Gewalt nicht ungestraft angetan werden darf und daß wir weit davon entfernt sind, uns ihr zu beugen, sondern uns nach jedem Luftangriff nur verbissener in dem Vorsatz bestärken, sie zu brechen. Dem deut-schen Volk aber muß die Rede des Reichsministers ein Ansporn sein, in seine Kriegsanstrengungen jede nur mögliche Hilfe und Sorge für die leidbetroffenen Menschen der bombardierten Gane einzubringen, damit sich durch die Tatkraft des ganzen Reiches, vor allem in der rheinischen Bevölkerung, das Bewußt-sein bekräftigt, weder allein noch auf verlorenem Posten zu kämpfen.

Der Luftkrieg nach britisch-amerikanischen Metho-den hat in seiner Wirkung Ausmaße angenommen, die in ihren seelischen und moralischen Folgen we-der ihren Urheber, noch in ihren materiellen Be-gleiterscheinungen den noch nicht so schwer bom-bardierten Volksgenossen übersticht sind. So ge-wiß es ist, daß man sich in London weder von der harten Denkwaise, die unter dem Luftterror ge-schmiedet wird, noch von dem geradezu inbrünstigen Haß eine Vorstellung macht, den jeder neue Angriff zum rastlosesten Trachten nach Vergeltung treibt, so wenig vermag der überwiegende Teil des deutschen Volkes schon zu ermessen, was seine Vorposten an Rhein und Ruhr und an der Nordseeküste in ihrer bewundernswerten Haltung zum siegreichen Ende des Krieges beitragen. Den Feind, den Dr. Goebbels

vor aller Welt mit schwerwiegendem Ernst der ge-meinsten Grausamkeit an der wehrlosen Zivilbevölke-rung anklagt, wird eines Tages die unmissverständ-liche Sprache der deutschen Waffen über die Folgen aufklären, die er sich im trügerischen Gefühl einer zeitweiligen Überlegenheit mit jedem Terrorflug neu zuschreibt.

Das deutsche Volk jedoch, das die Schwere des Krieges an den Fronten in sein Verständnis aufge-nommen hat und seinen Soldaten mit Arbeit und Hilfsbereitschaft jede erforderliche Unterstützung gibt, steht nicht mehr unbeteiligt neben der quäl-en-den Last, gegen die sich unsere Brüder in der vorder-ten Frontlinie des Luftkrieges mit aller seelischen und körperlichen Gewalt stemmen. Dr. Goebbels hat die Sorgen, Schmerzen und Peinigkeiten unserer terrorisierten Gane „ungeheuer“ genannt. Sie verlan-gen über die Bewunderung hinaus, die den standhaf-ten deutschen Männern und Frauen selbstverständlich gezollt wird, gebieterisch das Höchstmäß der mate-riellen Linderung. Wenn sich die Reichsregierung in Zusammenarbeit mit den örtlichen Partei- und Ver-waltungsstellen unentwegt bemüht, auch die seelischen Schwierigkeiten für die Hinterbliebenen der an Rhein und Ruhr Gefallenen, für die Verwundeten und für die Besatzlosen, die über Nacht Hab und Gut oft restlos verloren, zu beheben, so soll unsere Mitwirkung bei diesem Bemühen eine Ehrenpflicht sein.

Es gibt tausendfältig Gelegenheit, ihr zu genügen. Wenn die Einwohner zertrümmerter und ausgebrannter Stadtteile in großem Umfange nun vorübergehend in glücklicheren Gegenden des Reiches eine Heimat suchen, werden sie nicht nur Wohnraum, Möbel, Wäsche und die vielen anderen Notwendigkeiten eines menschenwürdigen Alltags für ihre Aufnahme bereit finden, sondern auch auf jene warmerzogene Bereit-willigkeit stoßen wollen, die der selbstverständlichen Hilfeleistung den moralischen Anspruch verleiht, als Demonstration unserer entschlossenen Unbeugsamkeit zu gelten.

Wichtiges Großbauwerk im Osten fertiggestellt

Das Ritterkreuz zum Kriegsverdienstkreuz mit Schwertern für Prof. Brugmann

Berlin, 22. Juni. Der Chef der OT Reichsminister Speer, übergab im Osten ein wichtiges Großbauwerk seiner Bestimmung, das von deutschen Frontarbeitern der OT und Einheiten der Pioniere unter schwierigsten Umständen zum festgesetzten Termin fertiggestellt wurde.

Bei dieser Gelegenheit überreichte er dem OT-Einsatzgruppenleiter Architekt Prof. Brugmann das Ritterkreuz zum Kriegsverdienstkreuz mit Schwer-tern, dessen durch den Führer erfolgte Verleihung an-läßlich der kürzlich im Sportpalast stattgefundenen Kundgebung deutscher Rüstungsarbeiter verkündet worden war.

In einer Ansprache würdigte der Minister Professor Brugmann als den Typ des modernen, energischen und hochbefähigten Architekten, der sein Können als Ingenieur restlos in den Dienst des Krieges gestellt hat.

Walter Brugmann wurde am 20. April 1887 als Sohn des Sprachforschers Universitätsprofessor Karl Brugmann in Leipzig geboren. Er studierte an den Technischen Hochschulen in Karlsruhe, Berlin und Danzig, um sich 1902 in seiner Vaterstadt als Privatarchitekt niederzulassen.

Der Führer beglückwünschte Horthy

Aus dem Führerhauptquartier, 17. Juni. Der Führer übermittelte dem Reichsverweser des Königreiches Ungarn, Nikolaus v. Horthy, zu seinem 75. Geburtstag in einem herzlich gehaltenen Handschreiben seine und des deutschen Volkes aufrichtigsten Glückwünsche.

Telegrammwechsel Ribbentrop – Budak

Berlin, 22. Juni. Aus Anlaß des zweiten Jahres-tages des Beitrittes des unabhängigen Staates Kroatien zum Dreimächtepakt fand zwischen dem Reichsminister des Auswärtigen von Ribbentrop und dem kroatischen Außenminister Budak in in her-zlichen Worten gehaltener Telegrammwechsel statt.

Neue Ritterkreuzträger

Berlin, 22. Juni. Der Führer verlieh auf Vor-schlag des Oberbefehlshabers der Luftwaffe Reichsmarschall Göring das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes an Oberst Wolz, Komman-deur eines Flakregiments, ferner an Feldwebel Josef Heinrichs, Zugführer in einem Grenadier-Regiment.

Mit dem Ritterkreuz ausgezeichnet

Berlin, 22. Juni. Der Führer verlieh das Ritter-kreuz des Eisernen Kreuzes an Oberst Hermann von Wedel, Kommandeur eines Grenadier-Regiments, Oberleutnant Johann Rab, Kompaniechef in einem Panzer-Pionierbataillon, sowie auf Vorschlag des Oberbefehlshabers der Luftwaffe Reichsmarschall Göring an Hauptmann Lütje, Staffelführer in einem Nachtjagdgeschwader.

Die deutsch-türkische Freundschaft

tc. Ankara, 22. Juni. Die Äußerung des tür-kischen Ministerpräsidenten Saracoglu in seiner Schlußrede vor dem Kongreß der türkisch-republikanischen Volkspartei, daß sich der deutsch-türkische Freundschaftspakt als ein nützliches Instrument der gegenseitigen Sicher-heit und Freundschaft erwiesen habe, hat der türkischen Presse Anlaß zu bemerkenswerten Kommentaren gegeben. Diese Kommentare heben die Nützlichkeit des Paktes hervor und betonen, daß er seit der Konferenz von Adana, die ein starkes britisches Drängen auf Preisgabe der türkischen Neutralität im Gefolge hatte, die Rechtsgrundlage abgab, allen derartigen eng-lich-nordamerikanischen Forderungen ein nach-haltiges Nein entgegenzusetzen und die bis-herige Neutralität zu bewahren. Im Sinne der Erhaltung dieser Neutralität und damit im Sinne des deutsch-türkischen Freundschaftspaktes, der ein Eckstein der türkischen Sicherheit und Neu-tralitätspolitik wurde, sind während der ersten Wochen nach Adana bis in die letzten Tage hin-ein bemerkenswerte Kundgebungen türkischer Staatsmänner erfolgt.

Der Leder- und Schuhmangel in England

Genf, 22. Juni. Mit den Schwierigkeiten der briti-schen Schuh- und Lederversorgung befaßte sich, wie die „Times“ meldet, auch der Generaldirektor im Versorgungsministerium Sir Cecil Weir, als er zu den Delegierten des in London tagenden Verbandes britischer Schuhhändler sprach. Zum ersten Mal sehe sich England jetzt, so führte Sir Cecil Weir aus, einer Zeit akuter Not in der Schuhindustrie gegen-über. Auch der Beauftragte für die Lederbeschaffung im Versorgungsministerium, Dr. Snow, sprach Worte der Warnung. Gegenwärtig, so führte er aus, sei Sohlenleder in der Tat sehr knapp. Jeder müsse sich entschließen, äußerst sparsam im Verschleiß von Schuhwerk zu sein, und zwar werde diese Sparsam-keit auch über das Kriegsende hinaus anhalten müssen. Wie lange der Leder- und Schuhmangel dauere, sei im Augenblick noch unmöglich zu sagen, es genüge der Hinweis, daß noch sehr viel Zeit ver-gehen werde, bis die gegenwärtige Lage sich bessere.

Enttäuschte USA-Produktionshoffnungen

tc. Lissabon, 22. Juni. Die Kriegsmaterialpro-duktion in USA ist nach einer Erklärung des Unterstaatssekretärs im Kriegsdepartement Paterson im Mai um 5 1/2 Prozent hinter den Vor-anschlägen zurückgeblieben und liegt sogar 8 1/2 Prozent unter den Aprilziffern. Diese ernste Lage sei im Kriegsministerium zu einer Quelle großer Besorgnisse geworden.

Subhas Chandra Bose in Tokio

Tokio, 22. Juni. Subhas Chandra Bose, der län-gere Zeit in Deutschland weilte, hatte den dringen-den Wunsch, nach Ostasien zu kommen, um die Un-abhängigkeit und Selbstständigkeit Indiens zu er-kämpfen. Nunmehr ist er in Tokio eingetroffen und wurde am 14. Juni von Ministerpräsidenten Tojo empfangen. Außerdem hatte Bose Besprechungen mit den leitenden Beamten des japanischen Außenmini-steriums und führenden Offizieren der japanischen Wehrmacht.

Die Nachricht von der Anwesenheit des führen-den indischen Freiheitskämpfers Subhas Chandra Bose in Japan wird von der japanischen Presse als eine Sensation ersten Ranges gewürdigt.

„Palästina arabisch – nicht jüdisch!“

Rom, 22. Juni. Anläßlich des 13. Jahrestages der Verurteilung einer ersten Gruppe von ara-bischen Patrioten in Palästina durch die Eng-länder hielt der Großmufti von Jerusalem, wie die Blätter melden, eine Rundfunkansprache an die Araber in aller Welt.

Hundert- und Tausende von Arabern – so erklärte der Großmufti – starben als Märtyrer nicht nur in Palästina, sondern auch in Ägyp-ten, Syrien, Irak und anderen Ländern. Viele schmachten in Konzentrationslagern in Alexan-drien. Die Juden haben seit langem eine geo-graphische Karte entworfen, die nicht nur Pa-lästina, sondern auch Transjordanien, Syrien, einen Teil Ägyptens, Saudi-Arabiens und des Irak umfaßt. Aber Juden und Engländer wissen genau, daß Palästina nicht jüdisch, sondern arabisch ist und arabisch bleiben wird.

Die Araber – so schloß der Großmufti seine Ausführungen – sind erwacht; sie streben nach Unabhängigkeit und Vereinigung und werden mit Blut und Waffen dazu kämpfen.

Johann Sebastian Bachs erste Liebe / Von Fritz Heinrich Klein

Vier Monate lang dauerte schon Bachs »Ausflug« nach Lübeck, wohin er zu Fuß gewandert war, um den Orgelkaiser Buxtehude kennenzulernen. Der vom Arnstädter Konsistorium bewilligte zweiwöchige Urlaub war also sündhaft überschritten, aber Bach scherte sich nicht um die möglichen Folgen, denn er lebte ganz in seinem Element: konnte er doch täglich bei den »Abendmusiken« dem Spiele des berühmten Orgelmeisters lauschen. Und da gab's viel zu lernen: Buxtehude hatte ein bis ins kleinste Figurenwerk besetztes und plastisches Spiel, dabei durchsichtig und unkompliziert, so recht geeignet, das Gemüt der Hörer gefangenzunehmen und sie in eine erbauliche Stimmung zu versetzen.

Berauscht von den Eindrücken kehrte Bach endlich Mitte Februar nach Arnstadt zurück, saß im Kreise seiner Verwandten und erzählte — erzählte, daß ihnen die Augen übergingen. Besonders von einer herrlichen Festkantate Buxtehudes schwärmte Bastian (so nannte ihn Bärbel, sein liebtliches Bäschen), denn die Auf-führung war mit einer Feier zum Gedächtnisse Leopold I. verbunden gewesen, bei der auch größter äußerer Pomp entfaltet worden war, wie ihn Bach noch nie gesehen hatte.

Genanntes Bäschen hing nun mit glänzenden Augen an den Lippen Bastians und ihre Wangen glühten vor Erregung ob des Geschilderten. Ja, für dieses Bäschen allein erzählte eigentlich Bastian alles! Es war nicht das erstemal, daß sie ihm andächtig und ergriffen zuhörte. Schon im vergangenen Sommer, als beide in den Weidenauen längs der Gera spazieren gingen, wußte Bastian viel Wunder-sames aus seiner Kindeszeit zu erzählen: Wie er aus Liebe zur Musik und aus unstillbarer Lernbegierde ein vom Bruder verbotenes und versperres Klavierbuch heimlich in mond- hellen Nächten abgeschrieben hatte, und wie er sich selber verriet, als er über die vorant- gehaltenen Themen Frobergers und Pachelbels am Cembalo fantasierte. Den tiefsten Ein- druck auf Bärbel machte jedoch Sebastians Schilderung jenes letzten »Famillentages«, an dem noch Vater und Mutter, die Frühverstor- benen, teilgenommen hatten. Die Gestalt des teuren Vaters wurde da so eindringlich und liebevoll geschildert, daß Bärbel ihn lebhaftig vor sich sitzend wählte, wie er im grünewür- felten Samtrock seine Altgeige spielte.

Bastian und Bärbel waren Vollwaisen — dies gleiche Kinderschicksal gaben ihren Ge- mütern einen gemeinsamen fruchtbaren Boden des Gedankenaustausches und Verstehens. Bärbel war auch eine notenfeste Sängerin, die zur Freude Bachs alle seine Melodien vom Blatt singen konnte; so kam es dann, daß die zwei jungen Menschen alle freie Zeit beisam- men weilten, viel musizierten und Bastian dem Bäschen auch seine nicht geringen Künstler- schmerzen anvertraute. Bald nach der Heim- kehr aus Lübeck ging ja das Donnerwetter los. Das Konsistorium zog Bach zur Verantwortung wegen seiner eigenmächtigen Urlaubsverlän- gerung, und benötigte auch sein Choralspiel wegen der vielen »wunderlichen Variationen« und fremden Töne, die er eingemischte. Da

war nun das liebe Bäschen die verstehende Seele, bei der Bastian sich ausklagen konnte ob solchen Unverständnisses gegenüber seiner Kunst und all dessen, was diese bedingte. Und gerade das Verweilen in Lübeck war doch so etwas »Unerläßliches« — das wollten seine Vorgesetzten gar nicht begreifen! Aber Bär- bel bestärkte ihn in seinem Tun und Lassen, und als Sebastian sie eines Tages fragte, ob sie mit ihm am Kirchenchore musizieren wolle (denn er, »der sich mit dem widerspänstigen Schülerchor herumalgete«, müsse einmal »die Mischung verschiedener Orgelstimmen mit einer Frauenstimme studieren«), da willigte das Bäschen mutig ein, wiewohl zu solchem Beginnen eine hohe Erlaubnis nötig gewesen wäre.

Das zweite Donnerwetter ging denn auch bald nieder. Das Konsistorium bekam Wind von dem unerlaubten Duo am Chor und stellte Bach zur Rede: »Aus weiß Macht er hat ohn- längst die fremde Jungfer auf das Chor ble- then und musizieren lassen?« Nun — es war die Macht der Kunst und der Liebe! Und als Sebastian dem Bäschen den schriftlichen Akt zeigte, der kategorisch eine Erklärung von ihm forderte, fühlte die Mitverschorens sich schuldig, dem Vetter solchen Verdruß bereitet zu haben. Da nahm er aber rasch ihre Hand und sagte in hellem Es-dur: »Soll ich ein gan- zer Meister werden, dann kann ich hier nicht bleiben; doch ich mag nicht allein fortziehen...

Edles Blut / Historische Skizze von Bruno Winkler

Als die deutschen Stämme noch uneins wa- ren und Napoleon seine Faust über Europa hielt, lagen die Tiroler mit den Bayern im Kampf, die sich mit dem Korsen gegen Öster- reich hatten verbinden müssen. Um die Inn- brücke bei Hall tobte eine blutige Schlacht. Der Anführer der Tiroler, Andreas Hofers Freund Joseph Speckbacher, stürmte mit sei- nen Mannen gegen die bayrischen Truppen des Generals Deroy an. Dröhnend hallten die Sal- ven der Geschütze durch das Tal, die Batterien lichteten die Reihen der Tiroler. Dennoch trieben diese den Gegner mehr und mehr zum Fluß zurück.

Speckbacher schwang im Kampfgewühl sei- nen Säbel. Da blickte er neben sich und erschrak wie noch nie in seinem Leben. Sein elfjähriges Söhnchen stand an seiner Seite und machte furchtlos den Sturm der Schützen mit.

Blitzschnell packte der Vater den Buben und drückte ihn auf den Boden nieder, um ihn vor den Kugeln der Feinde zu schützen. »Zurück Anderl!« schrie er. Dann richtete er seine Augen wieder auf die Gegner.

Der Kleine gehorchte dem Befehl des Vaters, aber am Waldrand, vor dem Abhang des Kien- berges, blieb er stehen und sah dem Aufschla- gen der Kugeln um sich her zu. Nach einer kleinen Weile zog er sein Messer aus der Ta- sche, und wo er am Aufwirbeln der Erde einen Einschlag erkannte, grub er nach: Die Kugeln, die er fand, sammelte er in sein Hüthen.

Drunten am Fluß entschied sich der Kampf inzwischen zugunsten der Tiroler. Die Bay- ern wichen über die Brücke zurück. Da stand Anderl zum zweitenmal neben dem Vater. »Was tust du wieder hier?« herrschte dieser ihn an.

»Ich bring die Kugeln, Vater!« Es mangelt euch daran«, antwortete der Junge, seinen Hut mit dem Blei hinhaltend. »Goldbub!« lachte der Mann und führt das Kind in Deckung.

Seitdem sorgte Speckbacher dafür, daß sein Sohn daheim bei der Mutter blieb. Als er aber ein halbes Jahr später, im Herbst des Jah- res 1809, zu Sankt Johann Kriegsrat hielt, traf er zum zweitenmal auf überraschende Weise mit dem kleinen Andreas zusammen. In die

und zum Meister gehört eine Meisterin!« Dann legte er die Rechte auf die Herzgegend seines Wam- ses und verbeugte sich schelmisch- förmlich: »Wollen Euer Liebden die Gnade haben, die Bachin zu werden?«

Bäschen senkte den Blick und überlegte nicht lang: »Wenn Euch mein Gesang wohl tut, wollt ich mich fürderhin gerne nützlich erweisen zum Heile Eurer Kunst.«

— und meines Herzens«, setzte Bastian die Rede fort und beendete sie mit dem seligen Siegel des Verlobnisses.

Wo ein starkes und gar gemeinsames Wol- len ist, da ist oft auch das Glück willig und läßt sich gerne beschwören. Drei Wochen nach dem Vorfalle wurde die Organistenstelle der Blasiuskirche in Mühlhausen frei. Bach er- griff die Gelegenheit, um aus dem unleidlichen Arnstadt wegzukommen. Er reiste zum Probe- spiel nach Mühlhausen, und bald danach ver- handelte dessen Rat in einer Sitzung, ob nicht vor anderen Aspiranten »auf den Bach« von Arnstadt, so neulich Probe gespielt, Reflexion zu machen wäre?« Bach wurde vernommen, was er zur Bestallung verlange? »Herr Bache praetendiert: 85 Gulden, 3 Malter Korn, zwei Klafter Holz (1 buchene und 1 ander) und 6 Schock Reißig anstatt des Ackers. Vor die Thür geführt.«

Auf solch festem Grund konnte Sebastian es schon wagen, eine Familie zu gründen, und wenige Monate nach der »Bestallung« ließ er in der Kirche des benachbarten Dornheim sich seine geliebte Meisterin antrauen.

Beratungsstunde des Hauptquartiers tönte plötzlich ein flotter Kriegsmarsch. Speckba- cher trat aus Fenster. Unterintalar Schützen rückten an. Mit ihnen, gleich hinter der Fahne, marschierte ein Knabe, den Stutzen am Riemen über der Schulter. Ärgerlich wandte sich Speckbacher zu den Männern am Karten- tisch. »Nun schickt mir der Sandwirt auch noch Kinder!«

Nach wenigen Minuten öffnete sich die Tür und herein kam Andreas mit den Spitzenleu- ten des Zuges.

»Anderl du?« rief der Vater verwundert.

»Ich hab's schießen gehört daheim. Da hat's mich mit mehr gehalten und ich bin mit der Kompanie marschiert. Laß mich bei dir blei- ben, Vater!«

»Im Quartier darfst bleiben.«

»In der Schlacht will ich bei dir sein.«

»Bravo!« riefen die Schützenoffiziere am Tisch. »Das ist Euer Blut, Speckbacher!« — »An dir haben wir Freud, Anderl!« klang es durcheinander.

Von dem Tage an zog Andreas mit dem Vater in den Kampf. Er war einer der besten Schützen und hatte bald mehr Feinde getrof- fen, als er Jahre zählte.

Wenige Wochen nur sollte die Kampfge- meinschaft zwischen Vater und Sohn dauern, in dem furchtbaren Handgemenge bei Mellek wurden sie auseinandergerissen. Zum ersten- mal unterlagen die Tiroler. Speckbacher selbst stürzte, aus zahlreichen Wunden blutend, zu Boden. Schon packten ihn die Fäuste der baye- rischen Krieger, da sprang er noch einmal auf und riß sich los. Wild setzten sie ihm nach, aber er war flinker als sie und entkam ihnen zwischen den Felsen.

Anderl hatte sich nicht zu retten vermocht. Er geriet in bayerische Gefangenschaft, aber es erging ihm nicht schlecht. Der König von Bayern ließ ihn auf seine Kosten erziehen, und Andreas wurde ein tüchtiger Mann. Nach dem Sturz Napoleons waren den beiden Speckba- chern noch schöne friedliche Jahre in ihrer befreiten Heimat beschieden.

Frauen machen Vorschläge

Eine erste Umfrage des Frauenamtes der DAF über die Mitarbeit der Frauen im Vor- schlagswesen für Leistungsteigerung ergab, daß die Verbesserungsvorschläge der Frauen zu 47% auf sozialem oder sanitärem Gebiet liegen. An zweiter Stelle, mit 38%, lagen die Anregungen auf technischem Gebiet, während 15% dem Arbeitsschutz galten. Es liegt ganz im Wesen der Frau, daß ihre Versuche, die Lei- stung zu steigern, zunächst vom arbeitserleich- ternden, sozialen und hygienischen Gesichts- punkt angefaßt werden. Sie fördern daher erst mittelbar das Schaffensvermögen, sind darum aber besonders wertvoll, da sie sich bemühen, die Arbeitskraft auf lange Sicht zu erhalten.

Besonders kennzeichnend ist hierfür die Überlegung einer Arbeiterin, die eine neue Sitzbank für die Werkstatt entwarf und dabei gleichzeitig unten Behälter für die Garnspulen vorsah, eine großartige Kombination von Für- sorge mit betrieblicher Nutzenanwendung! An einer Papierzwirnmachine erfindet die Be- dienerin die Einrichtung, den Abfall zu ver- mindern, dasselbe bei dem Falzautomaten der Buchbinderei. Die Holzhohlrmaschine erhielt eine verbesserte Fußstellung, so daß eine Hand frei wurde; in der Kunstseidenfabrik wurde von einer Frau ein Verfahren zur lei- chteren Prüfung ersonnen, wobei gleichzeitig die Beleuchtung verbessert wurde; Wachstuch- werke verdanken einem Mädchen die Möglic- keit schnelleren Sortierens; eine Handschuh- fabrik konnte drei Frauenvorschläge patentie- ren lassen. In einem pharmazeutischen Unter- nehmen entdeckten Frauen den Weg zum ein- facheren und Material sparenden Packen usw.

Diese ersten Ergebnisse fräulichen Mitwirkens berechneten zu den schönsten Hoffnungen. Da- bei zeichnen sich diese Frauenvorschläge meist durch weitgehende praktische Brauch- barkeit aus. Verstärktes Anlernen der Frauen, großzügige Berufsbildung, wie sie jetzt im Leistungserleichterungswerk der DAF auf breiter Grundlage in Gang gebracht wird, verständnisvolles Führen werden sicher das betriebliche Vorschlagswesen noch wesentlich zügiger der Frauenbeteiligung erschließen. Das ist auch unbedingt anzustreben, da im Einsatz der Arbeitskammeradinnen starke und wertvolle betriebsmütterliche Kräfte auszu- lösen sind.

Buntes Allerlei

Das Glückslos im Papierkorb

Mit der Aufbewahrung von Lotterielosen und mit der Verfolgung der Ziehungsergeb- nisse soll man möglichst sorgsam sein. Leicht kann man gedankenlos sein Glück fortwerfen oder übersehen. Wie leichtsinnig manche Leute in dieser Beziehung sind, zeigt ein Fall, der sich kürzlich in Amersfoort in den Nieder- landen abspielte und der glücklicherweise noch gut ablief. Dort veranstaltete eine Frau ein Großreinemachen in ihrer Wohnung. Von un- geheuer fiel ihr dabei ein Los der Winterhilfs- lotterie in die Hand, an das sie gar nicht mehr gedacht hatte. Mit einem Schwung wollte sie es in den Papierkorb werfen, als ihr einfiel, doch lieber erst mal nachzusehen, ob es nicht herausgekommen war. Sie besorgte sich also eine Ziehungsliste, und siehe da, das Los, das beinahe im Papierkorb verschwunden war, brachte einen Gewinn von 10.000 Gulden. Da das Los noch nicht verfallen war, so war die Freude groß. Sie konnte das Geld um so mehr gebrauchen, als sie demnächst Familienzu- wachs erwartete.

Geschmeiß dafür ins Land holen, dann kann mich England dauern.«

✱

»Abram Pereira, da bin ich«, sagte William Shakespeare, als er in das schmutzige Haus eintrat.

»Ich weiß, Ihr wollt bei mir betteln. Ihr seid in meiner Hand. Ich werde euch nichts ver- längern. Ich bestahe auf meinem Schein.«

»Nun, so laßt euch sagen, daß Ihr im Irrtum seid. Einen hat es doch gegeben, der mir ge- holfen hat. Hier ist die Summe.«

Sie steckten die Köpfe zusammen, der Abram und seine Söhne Manasse und Gideon. »So wird euch eben der andere zwacken. So werdet Ihr in dessen Hand sein...«

»Und abermals irrt Ihr euch. Es gibt Männer, die wissen sich noch Besseres als einen pral- len Sack voll Dukaten. Ihr begreift das nicht. Kennt Ihr das Wort Überzeugung, kennt Ihr das Wort Uneigennützigkeit?«

Der alte Pereira hob mit einem schiefen Blick die Hände: »Wie sollen wir es kennen, Herr Shakespeare. Wir sind schlichte Leute, und handeln kann man wohl mit diesen Wor- ten nicht. Und es soll uns eine Lehre sein, daß man Schauspielern nichts leihen darf. Das Schauspiel ist eine große Sünde...«

ZUM LACHEN

Der Maler: »Wünschen sie im Abendanzug gemalt zu werden?«

»Nur keine Umstände, Meister. Bleiben Sie ruhig so, wie Sie sind!«

✱

Sie (im Parkett leise): »Du, Männe, der Herr neben mir ist wahrhaftig eingeschlafen!«

Männe: »Und deshalb weckst du mich auf!«

✱

Die »Braute« (läutet an der Wohnungstür): »Verzeihung, kann ich vielleicht Herrn Müller sprechen? Ich bin seine Schwester.«

Die Dame, die geöffnet hat: »Ja frey, mich. Sie kennenzulernen — ich bin seine Mutter!«

Shakespeare begegnet Shylock / Eine Erzählung von Eitel Kuper

Im Globetheater, das wie ein schäbiger Schuldurm das London der Wende vom 16. zum 17. Jahrhundert beherrschte, war heute wieder ein toller Tag. Was sich da auf den Plätzen der Privilegierten und Gentlemen drängte, war noch vom Fastnachtsrausch be- nebelt und pfiff und johlte, wenn sie da oben auf den kahlen Brettern ein Stück vom Märchenland Illyrien zu beschwören suchten. Sir John Brackenbury, aus altem Geschlecht, ein feister Kavaller der Königlichen Hofes, trieb es am schlimmsten und prügelte nachein- ander unter dem Freudenjauchzen des Pöbels drei Schauspieler durch. Aus einem Winkel sah William, fahl und müde, dem Treiben zu. Das war sein Publikum! Das waren die, denen er eine ferne und schöne Welt erschließen wollte! Saufhäuse und Hungerleider, bunt durcheinander, immer nach dem Spektakel gierig. Heuchler und Frömmel im Alltag — hier im Schauspiel aber eine wilde bössartige Rote! Für sie kam der Tragöde gleich hinter dem Schinder und Narrenhäusler; man hätte- schelte und prügelte ihn, wie es gerade kam.

Shakespeare sah wie durch einen Nebel. Der Vertrag lief ab, und die Einnahmen waren erbärmlich schlecht. Zum Teufel, daß gerade jetzt der einstige Stahlokaufmann Georg Grö- ning in seine deutsche Heimat nach dem fer- nen Dortmund gereist war! Mit dem konnte man alle Sorgen besprechen; von ihm bekam man wenigstens Rat in allen Dingen der Kunst und einen soliden Kredit, wenn es notwendig war. Wie gehetzt lief der Dichter durch die engen, schmutzigen Gassen Londons und blickte verzweifelt zurück auf das »Globe«. Das war sein Schuldverließ und, weiß Gott, die Gläubiger würden ihn einsperren lassen, wenn er die Rechnungen nicht beglich.

In der »Meermalde«, einer stickigen Taverne an der Themse, saßen sie sich an zwei Tischen gegenüber. Shakespeare erschaute vor dem Wolfsblick des weißbärtigen Maronen. Wieder

und wieder nestelte der andere aus seinem Kaftan ein Säcklein mit Geld und zählte klim- pernd die Dukaten.

Der Wirt, ein Stratford, brachte dem Schauspieler das Bier und flüsterte ihm zu, der da drüben könne ihm vielleicht eine Summe borgen. Er heiße Abram Pereira und sei aus Spanien. Er sei gewiß einer von den ausge- wanderten Juden. Man könne es ja versuchen.

Der Tavernenbesitzer Bob Spencer meinte es gut mit Bill Shakespeare, der die kleine Heimatstadt am Avon berühmt machte. Und so knüpfte er die Fäden von Tisch zu Tisch, bis die beiden einander mißtraulich gegenüber- saßen und nach endlosem Geschwätz des Fremden schließlich ein Schuldschein ausge- fertigt war.

Als William Shakespeare am nächsten Tage mit dem geliehenen Geld die dringenden Forderungen befriedigt hatte, war er wie be- freit von einem ungeheuren Alp. Der Pereira wollte Wucherzinsen haben, aber wenn erst der Karren wieder lief, dann kam man wohl darüber hinweg. Und so stürzte er sich recht mitten in die Arbeit, das unvergängliche Spiel vom Kaufmann in Venedig zu schreiben. Wie deutlich sah er die liebliche Porzia vor sich, wie genau das Kleblatt der Freier. Sanft- blaues Mondlicht stand über der Lagunenstadt, über der Königin der Adria.

✱

Abram Pereira schlich wie der Teufel um das Globetheater und unterließ bei keiner Ge- legenheit, den Schauspielerektor Shakespeare an den Schuldschein zu mahnen. Und als Bill nun den Schuldschein genau las, da wurde er bleich. Diesen Fetzen hatten zwölf Teufel ver- eint aufgesetzt; alles und jedes war dem Pereira preisgegeben, wenn der Schuldner William Shakespeare auch nur einen Zahlungsaufschub erbat. Die Zinsen wuchsen ins Riesige. Der Hausrat, das kleine Vermögen in der Heimat — nichts gehörte ihm mehr!

Da geschah es, daß Shakespeare durch die nebligen Gassen lag und überall das tückische Gesicht dieses Halsabschneiders auftauchen sah. War das noch ein Mensch, der einen sol- chen Vertrag aufgesetzt hatte, der nun bei Tag und Nacht wie ein Alraun auf der Brust des Schuldners saß und gierig nach dem Blut des anderen verlangte?

Eine Stimme rief ihn an; er wollte sie über- hören und blieb doch stehen. Der da auf ihn zutrat, war der ernste deutsche Stahlokauf- mann Georg Gröning, dem sie hier soviel Un- recht getan hatten, als die Königin das Besitz- tum der Hanseaten raubte.

Sie drückten sich die Hand und gingen lange schweigend nebeneinander her, bis Gröning das Gespräch auf die Verhältnisse des Dichters brachte und nun die Beichte des allzu Vertrauensseligen hörte. Sie gingen zusammen zu Grönings Haus, und hier spürte William zum erstenmal wieder etwas Wärme um sich.

»Zeigt mir den Schein!« sagte Gröning und begann ihn mit unveränderter Miene zu lesen, als William das Papier aus der Tasche holte. Der Mann aus Stratford blickte unsicher auf den Deutschen und erwartete jeden Augenblick einen vernichtenden Spruch. Gröning blickte ihn an, lange und mahnend. Dann sagte er:

»Ich will euch helfen, obwohl es um ein Haar zu spät gewesen wäre. Diesmal kann ich helfen, diesmal kann ich dem Wucherer Wider- part halten, damit Britanniens größter Dichter nicht im Schuldurm ende. Wenn Ihr einen anderen habt, einen Briten meine ich, der es für mich tun will, so sagt es. Ihr müßt doch viele Freunde und Bewunderer haben. Ich will mich nicht vordrängen.«

Fast lautlos antwortete der Schauspieler:

»Einem Gaukler und Komödianten leiht kein Brite. Die werden mich sitzenlassen, Herr Gröning, und sich den Teufel um meine Sache kümmern.«

»Ich habe es gedacht, aber ich wollte euch nicht kränken, William. Wenn es so um eure Landsleute steht, daß sie ehrlichen und tüch- tigen Kaufleuten die Habe abnehmen und das

Vzglyedno vedenje gorenjskih SA-Männer

Gauleiter dr. Rainer je govoril udeležencem izobraževalnega tečaja za SA-Führer SA-Standarte Oberkrain

Pretekli četrtek je obiskal Gauleiter dr. Rainer Flieger-Gemeinschaftslager Welzenegg pri Klagenfurtu, kjer se je vršil drugi del 4. in 5. tečaja svetovnonazornega izobraževanja za Führer in Unterführer SA-Standarte Oberkrain. Po prvem delu tečaja, ki je dal možem iz Gorenjske samo čisto znanstveno znanje in metodo pouka, so udeleženci tečaja v drugem delu prišli samo do predavanja. Pri tem so lahko pokazali, kaj so se v vmesnem času zunaj naučili. Obenem naj bi služil tečaj za to, da se izmenjajo skušnje in naberejo nove.

Bilo je čudovito, s kako vnmemo in navdušenjem so navdani možje, ki naj vodijo v svojih domačih krajih SA. Njihova predavanja, katerim so večinoma sledile debate, so pričala, da bodo tudi podali dalje svetovnonazorno in duševno izobrazitev, katere so bili deležni.

Gauleiter dr. Rainer je imel priliko, da je govoril gorenjskim možem. V svojem govoru je z besedami največjega priznanja izrazil svoje veselje nad izredno dobrim zadržanjem gorenjskih SA-Männer. »Če Vas danes pogledam, tako je izvajal Gauleiter, sem prepričan, da ste iste krvi. Opozoril je na mnoga odlikovanja nastopivših iz prve svetovne vojne in jih je označil kot dokaz za to, da so ti gorenjski možje pripravljeni, da zastavijo ob uri nevarnosti za nemško domovino z orožjem v roki imetje in življenje.

V tem novem težkem boju za bodočnost Evrope ste sedaj nastopili zopet kot bojevniki za Nemčijo. Marsikateri naš tovariš na Go-

renjskem je plačal svoj možati nastop za domovino z življenjem. Komunisti poskušajo z moritvijo in požiganjem motiti mir te lepe dežele. Vi pa, ki stojite danes pred menoj, ste pripravljeni kljub vsem grožnjam, katerim ste izpostavljeni, da v tem času preizkušate povsem nastopite za Führerja. Obljubim Vam, da ne bom pozabil teh borcev.

Gauleiter je v svojih nadaljnjih izvajanjih pozval možje, da povedo to doma dalje, kar so slišali od njega. Gorenjsko, to krasno deželo s svojimi pridnimi in dostojnimi ljudmi, je spoznal že pred leti in jo cenil. Pri svojem obnovenem delu se ne bo pustil motiti po nikakem

terorju. Vsak, kdor se dostojno ponša in izvršuje svoje dolžnosti kot pripadnik nemškega Reicha, bo deležen njegove zaštite. One pa, ki menijo, da lahko dosežejo svoje cilje z mo, ritvijo in ropom, bo prej ali slej doletela zaslužena kazen.

Stalin poskuša sedaj s svojimi židovskimi teroristi in banditi, tako je izvajal Gauleiter dr. Rainer, »vplivati z moritvijo in požiganjem v naši blagoslovljeni zemlji na ljudi. In vse to, kar je gorenjsko prebivalstvo pretrpelo grozodejstev po Stalinovih požigalcih, naj služi »svobodi!« Močna roka našega Führerja bo pa tudi tukaj prinesla mir in svobodo. Gorenjci bodo veseli, da se smejo prištevati med pripadnike močnega nemškega naroda. Kajti reda, miru in svobode ne prinašata Stalin ali Churchill, temveč samo naš Führer Adolf Hitler!«

Govor Gauleiterja so pogosto prekinili gorenjski SA-Männer z burnim odobravanjem mo—

Gorenjec izumitelj poštne znamke

Lorenz Koschier iz Unter-Luscha jo je izumil že leta 1835

V prejšnjih časih so morali ljudje plačati poštino v gotovini. To je bilo seveda precej nerodno in tudi zamudno. Zato so začeli razmišljati, kako bi se dal postopek poenostaviti. Kar pride l. 1839 iz Anglije vest, da je dal tam sir Roseland Hill v zvezi s tiskarjem Jamesom Chalmersom natisniti prvo znamko. Hill je od tedaj veljal kot izumitelj poštne znamke, toda dokazano je, da si je Anglež po krivici prisvojil ta izum, kajti poštne znamko si je prvi izmislil Gorenjec, in sicer Lorenz Koschier iz Unter-Luscha (Selzach).

Koschier se je rodil 29. julija 1804. v imenovanji vasi. Leta 1819. je vstopil v prvi razred ljubljanske gimnazije; bilo mu je torej že 15 let. Dovedil je gimnazijo s prav dobrim uspehom. Kam se je obrnil potem, ni znano; domnevajo pa, da je bil najprej zaposlen v zasebni službi v Ljubljani. Kasneje je vstopil v službo pri pokrajinskem državnem knjigovodstvu v Ljubljani. Po viharnem letu 1848. je odšel Koschier najbrže v cesarsko prestolnico Wien, kjer ga dobimo 10 let pozneje kot namestnika državnega knjigovodje.

Kakor o Koschierjevi mladosti, vemo tudi o njegovih zadnjih letih prav malo; tako nam tudi ni znano, kje in kdaj je umrl. Vse to bo treba šele raziskati. Kaj ko bi se kdo izmed

Koschierjevih ožjih rojakov ali morebitnih sorodnikov začel v tem pogledu zanimati? Hlaa, v kateri se je Koschier rodil, še stoji, pravi se ji »pri Fajkarju«.

Že leta 1835 je Koschier kot računski ingroisist v Ljubljani po lastni trditvi v pogovoru z nekim Angležem, po imenu Gahvayem, omenil sistem enostavne pisemske tarife. Kako je Hill zvedel za to zamisel, nam ni znano, vsekakor je dala povod za njegovo tarifno reformo ozioroma nov poštni sistem. Ko so potem slavili Hilla kot iznajditelja poštne znamke, se je Koschier šele zavedel pomena svojega izuma in začel trdit, da je poštna znamka njegova iznajdba. Na to Koschierjevo trditev je saksonsko finančno ministrstvo naročilo višjemu poštному ravnatelju v Leipzigu, naj poizveduje v zadevi. Poročilo, ki ga je ministrstvo prejelo, je bilo za Koschierja zelo ugodno, ker so spisi, ki jih je Koschier predložil višjemu poštному ravnateljstvu, jasno dokazali, da je Koschier že leta 1836. poslal dunajski vladi predlog, da odpravi pobiranje poštne in v gotovini in uvede poštne znamke, dočim je bila v Angliji sprejeta in uveljavljena tarifna reforma šele l. 1840.

Gorenjci so lahko ponosni na svojega slavnega rojaka Lorenza Koschierja. K. M.

Kreis Radmannsdorf

Radmannsdorf. (Težka nezgoda.) Pri delu na skobeljnem stroju se je pohišten in staven mizarski mojster Johann Prestri tako hudo poškodoval na glavi, da so ga morali takoj prepeljati v bolnišnico v Klagenfurtu.

Vigaun. (Težka nezgoda.) Pri delu s krožno žago skobeljnega stroja je zadel kos lesa mizarskega mojstra Jakoba Notscha v trebušno okolico. Vkljub zdravniški pomoči je umrl. Star je bil 33 let in je oče dveh otrok.

Neumarkt. (Nov Betriebsführer.) Ob navzočnosti zastopnikov Reichskommissarja je izvedel Kreisobmann Steinacker v neki tovarni čevljev v Neumarktu obratni apel. Na novo uvedeni Betriebsführer je zagotovil, da bo izpolnil v smislu Gauleiterjevih smernic svoje socialne in gospodarske dolžnosti napram narodni skupnosti in uslužencem obrata. Nazorno je orisal končno Kreisobmann bistvo in ustroj nacionalsocialistične obratne skupnosti. Govoril je o mezdah, odmerjeni po storitvi, ki bo v kratkem uvedena in bo dala vsakemu svoje.

Pohvala žen Radmannsdorfa

Na svečanosti, katero so povečale glasbene točke je izročil nedavno DRK-Oberfeldführer dr. Hinteregger ob navzočnosti Kreisleiterja dr. Hochsteinerja, krajevne starešine in drugih zastopnikov stranke in države, Kreisfrauenchaftsleiterin Kronthalerjevi in njeni prednici Goritschnigovi njima od Landesstelle Salzburg v priznanje po ženah Kreisa Radmannsdorf izvršene edinstvene storitve na področju oskrbe ranjenih in bolnih vojakov podeljene priznane diplome. Dr. Hinteregger je govoril o velikih nalogah in že doseženih uspehih DRK v Kreisu Radmannsdorf je ugotovil, da je bilo tudi v Kreisu Radmannsdorf storjeno za naše hrabre vojsake vse, kar je bilo sploh mož storiti. Vse razne akcije, kot obdovanje ranjenih vojakov in slično, so brez dvoma samo zato tako lepo izpadle in pokazale tako lepe uspehe, ker se je ravno Frauenchaft Kreisa Radmannsdorf z vsemi svojimi sodelavkami stavila na razpolago za te naloge. Nato se je zahvalil tudi Kreisleiter dr. Hochsteiner ženam Kreisa in jim je izrekel priznanje stranke za njihovo izvršno delovanje pri oskrbovanju in obdovanju vojakov in ranjencev.

Otvoritev okrožne knjižnice v Steinu

Nedavno so otvorili okrožno knjižnico v Steinu. Pred povabljenimi gosti, med katerimi so se nahajali tudi Kreisleiter Pils in predstavniki stranke in države, je imel Landrat dr. Doujak otvoritveni govor, in je podal vpogled v težkoče, s katerimi je danes možno otvoriti knjižnico. Okrožna knjižnica je sedaj na razpolago vsem, posebno tudi Gorenjcem, da jo pridno obiskujejo. Tudi posamezne občine Kreisa Stein se bo oskrbele s posojanjem knjig, tako da bodo tudi oddaljene občine deležne ugodnosti te knjižnice. Sedaj ima knjižnica okoli 1000 knjig in bo stalno izpopolnjevana. Nato se je zahvalil dr. Doujak vsem, ki so pripomogli k uspehu, posebno Ortsgruppenleiterju Straßerju, gospe Siebertovi in gđc. Schmekalovi iz urada Landrata. Tudi vprašanje nastanitve okrožne knjižnice je izvršno rešeno, prostori, ki so napravljeni v kmečkem slogu, so zelo privlačni. V knjižnici so tudi najnovejši časopisi in igre, tako da tam prebite ure občutimo kot ure odpočitka. Pogled v seznam knjig pove, da je poskrbljeno za vsak okus.

Nabirajte samorasle rastline - toda razumno!

Vsakovrstni nasveti, ki se morajo vpoštevati

Zaničljiv način, s katerim smo preje govorili o naših samoraslih zeliščih in rastlinah kot »plevele na travniku« je zadnja leta vedno bolj izginjal. Sami smo se prepričali, da nudijo naše samorasle rastline tako obilo raznih uporabnih možnosti, da je za vsak okus nekaj. Zato se ni čuditi, če opažamo iz leta v leto vedno bolj živo nabiranje rastlin zunaj na polju in travniku.

To je treba pozdraviti v interesu naše ljudske prehrane. Ne smemo pa pri tem pozabiti, da ima nabiranje samo takrat smisel, če delamo to večje in varujemo gozd in travnike. Začetnik zelo rad pri prvem nabiranju iz prevelike gorečnosti vse poruže, kar vidi. Pohodi sčnato travo, samo da odtrga par debele klice; poškodeje grmovje in mlada drevesa, lomljuje in poganke samo da nabere par jagod. Korist njegovega zbiranja naravno ni v nobenem razmerju s škodo, ki jo napravi.

Zato moramo javno ožigosati male, toda mnogokrat za nadaljnje uspevanje rastlin tako zelo usodepolne pregrehe nevedčega nabiralec. Tu se izrujejo cele rastline s koreninami vred, čeprav hočemo nabirati samo liste, cvete ali

sadeže. Tu se oropa rastlina vseh listov in posledica je, da oveni in onemogó kasneje nabiranje, kot n. pr. nabiranje sadežev. Nabiralo naj bi se tudi samo na krajih, kjer je ono, kar hočemo nabirati, tako pogosto, da se ni bati, da bi s tem iztrebili rastlino. Na prasnih cestah ne nabirajmo, kot tudi ne po na novo pognojenem polju. Tu zbrano blago je manj vredno in se ne splača, da se poganjamo za njim. Zato nabirajmo samo zdrave rastline. Bolne ali od polžev in žuželk napadene liste pustimo. Izkušen nabiratelj tudi ve, da je najbolj čas za nabiranje mladih listov, da se iz njih pripravi solata, pozno popoldne, ker so radi prejšnjih sončnih žarkov takrat najbolj jedrati.

In še na nekaj moramo paziti pri naših pohodih skozi gozd in polje. Narava naj bo za nas vse veselje in odpočitek. Ne izmalčite je s tem, da puščate na svojih počivališčih odpadke n. pr. papir, kovinske škatlice, cigaretnne škatlice itd. Ne kurite v gozdu, tudi ne v njegovi bližini. Pred vsem ne kadite v gozdu ali na gozdnih potih — kajti sicer lahko napravite vaše nabiranje več škode, kot ste napravili koristnega.

zofijo je treba študirati. Torej je bil v začetku študij.

Da ti ljudje verjamejo, da si študiral, moraš ali vzbujati pozornost po izrednostih, tako nekako ko Diogen, ki je v starem veku živel v kadi, ali moraš imeti izkaz. Izkaz pa dobiš, če položiš državno urejen in priznan izpit. Ali so imeli izkaze prejšnji filozofi, morda Platon in Sofoklej ali Evripid, ali ne, nam zgodovinsko izročilo ne pove, ker takrat še niso znali tiskati. Bržkone so jim izdali izkaz ustno.

In bržkone so se tudi prav kmalu zedinili na črno obleko pri državnih izpitih.

Kajti spraševancu tudi prej že od začetka še niso mogli poznati, ali bo izpit napravil ali ne.

Bila bi pa vendar blamaža, če bi padel in vseeno že nosil slovesno zeleno barvo.

Ali narobe. Če bi napravil in prišel v skromni črnini.

Previdnost je začetek modrosti.

Iz tega življenskega pravila izvira nožnja črne obleke. Za tem grmom tiči zajec.

In to so kratkoma lo prenesli na druge slovesnosti.

Celo logično upravičeno. Pri poroki še noben človek ne ve, ali je dobil pravo ali ne. To se izkaže šele v medenih tednih.

Razen če je kdo te preložil pred poroko.

Večinoma se pa to izkaže šele po treh letih. Takrat je pa na žalost nekam pozno.

Tudi pri krstu se ne ve, ali bo baby postalo nadučitelj ali le nameščenec pri mestnih cestnih pometadih ali tlakarjih,

Če človek misli na davčne olajšave se premakne poudarek celó vedno na veselo stran. Torej lahko vobče trdimo, da vendar spada med vesele dogodke.

Ravno isto velja o državnem izpitu. Namreč, da je natančno v sredi med žalostnim in veselim dogodkom. Za tistega, ki pade, je prvo, za onega, ki jo napravi, drugo.

Za državni izpit se oblačijo črno. Iz tradicije. Prav za prav bi se človek temu čutil. Za vesele in žalostne dneve ista enolična barva. Zakaj?

Bolj logično bi bilo, če bi se ob veselih dogodkih oblačili na primer zeleno. Zelen frak. Kot znamenje upanja. Tako morda pri krstu. Šaj vendar upamo, da bo začasno šele enaintrideset dolgi neznatni »filijus« nekoč postal minister ali državni gledališki igralec ali da vsaj v šoli ne bo obsedel takoj prva tri leta. Ali da bo hčerka, ki se zavita v plenice, nahaja v komori in se strašno dere, nekoč postala »komorna« pevka.

Ne, oblačijo se črno. Ravno črno.

Res je, da se črno malo maže. To bi mogel biti vzrok.

Ne, vzrok tiči drugje.

Vzrok tiči v državnem izpitu. V začetku je bil državni izpit.

To bi se moglo ujemati. Kajti prvi pametni ljudje, ki so živeli in o katerih vsak omikanec sliši v šoli, so bili filozofi.

Filozofije si človek ne more pridobiti odplatno. Morebiti z menjavo, da daš ustrezno jerebico za življensko modrost. Filo-

Rolf Lennar:

Spremljevalec, ki ni nevaren

HUMORISTICEN ROMAN

Zdaj je še prav dekljška, toda nekoč bo postala »prav velika dama«, in mnogo moških jo bo snubilo. Je tako čedno in mladostno sveže dekle, da jo človek mora imeti rad in da bi jo kar vedno gledal.

Seveda je Werner skoraj vsak dan na igriščih rdeče-belih.

Schwabe pa ne. Njemu je ta grozd prikisel. In razen tega ima vendar Ursulo.

Da Werner ne pristopi takoj k rdečebelim, je samo v tem v zvezi, da ne razpolaga z dve sto markami za vstopnino in si tudi ne bi mogel privoščiti visokega mesečnega prispevka.

Toda po državnem izpitu! Doktor Hellwig, mlad odvetnik. Doktor Werner Hellwig in Anita Soltmannova.

Tako čudovito človek lahko sanja. In življenje je vedno takrat najlepše, če človek sanja.

Na žalost.

*

Nekaj dni že nosita Werner in Schwabe črno obleko. Črno se človek oblači pri slovesnih prilikah. Pri žalostnih dogodkih in pri veselih dogodkih.

Med žalostne štejemo pogreb, med vesele poroko. Krst je natančno v sredini. Za marsikoga je žalosten dogodek, za nekaterega pa vesel. Za državo vedno vesel.

(Dalje prihodnjič)

0 c. kr. polku gorskih lovcev št. 2

Spisal Feldmarschalleutnant a. D. Karl pl. Zahradniczek

S patentom z dne 8. junija 1908. l. je ustvaril generalisimus nadvojvoda Karl — poznejši zmagovalec pri Aspernu — institucijo deželne brambe. Zamisljena je bila tako, da ob štednji z državnimi finančnimi močmi poveča obrambno moč države, uporabili bi jo pa samo za obrambo domače zemlje. V vsakem upravnem okrožju je nastalo, skladno gostoti prebivalstva, eden ali več bataljonov deželne brambe. Tisamostojni bataljoni so leta 1809. prestali skušnjo v ognju. Aspern, Wagram, pristava Kis Meyger so bile priče njihovih prvih vojnih činov, ki so zapisani v zgodovini.

Leta 1813. so bataljoni deželne brambe zgu-bili svojo samostojnost, postali so bistveni deli pešpolkov redne vojske. Prednik gorskega strelskega polka št. 2 je bil kot 1. domobranski bataljon v zvezi rednega pešpolka št. 17. in se je s tem polkom udeležil vseh bitk in spopadov do leta 1852. V letu 1852. je bila začasno ukinjena institucija deželne brambe.

Leta 1869. je bil ustvarjen organizacijski statut za c. kr. deželno brambo. Po tem statutu bi morala deželna bramba v državnem zboru zastopati kraljevin in dežel (ne vatevši Tirolsko in Predarlbersko) obstojati iz 69 bataljonov. V kronovini Kranjski je bil postavljen kranjski domobranski bataljon Ljubljana št. 23. (strelci) z garnizijo v Ljubljani in kranjski domobranski bataljon Novomesto št. 24 (strelci) z garnizijo v Novem mestu, od 1884. l. pa v Ljubljani.

Ljubljana št. 25

Kranjski domobranski bataljon Ljubljana št. 23 je dobil od leta 1872. številko 25. Leta 1875. so ga preimenovali za Kranjski domobranski strelski bataljon Ljubljana št. 25. Leta 1889. ko so iz samostojnih domobranskih bataljonov formirali domobranske pešpolke, je imel označbo domobranski bataljon Ljubljana št. 25. V tem letu je vstopil ta bataljon v zvezo kranjsko-primorskega domobranskega pešpolka št. 5. Leta 1894. je bil iz tega polka premeščen kot tretji vojni bataljon k domobranskemu pešpolku Klagenfurt št. 4. Leta 1901. je vstopil kot tretji vojni bataljon v novo postavljeni domobranski pešpolk Ljubljana št. 27. Dopolnjeval se je bataljon od leta 1870. iz vojnega dopolnilnega okraja Ljubljana št. 17. od l. 1884. do 1891. tudi iz vojnega dopolnilnega okraja Trst št. 97. Garnizija tega bataljona je bila vedno v Ljubljani.

Domobranski bataljon Novo mesto št. 24

Kranjski domobranski bataljon Novomesto št. 24 je bil l. 1875. preimenoval za Kranjski domobranski strelski bataljon Novomesto št. 24. In leta 1889. z označbo domobranski bataljon Novomesto št. 24 uvrščen v zvezo kranjsko-primorskega domobranskega pešpolka št. 5. Leta 1894. je bil kot 4. vojni bataljon premeščen k domobranskemu pešpolku Klagenfurt št. 4. Leta 1901. je bil kot 2. vojni bataljon uvrščen v na novo postavljeni pešpolk Ljubljana št. 27. Bataljon se je dopolnjeval iz vojnega dopolnilnega okraja Ljubljana št. 17. Njegovi garniziji sta bili od 1869. l. Novomesto, od 1884. l. Ljubljana.

Domobranski pešpolk Ljubljana

Z dnem 1. oktobra 1901. l. je bil ustanovljen c. kr. domobranski pešpolk Ljubljana št. 27. in sicer iz 3. (bivšega bataljona Ljubljana št. 25.) in 4. (bivšega bataljona Novomesto št. 24.) vojnega bataljona domobranskega pešpolka Klagenfurt št. 4 ter na novo postavljenega prvega vojnega bataljona. Dopolnjeval se je polk iz ustrezenih vojnih dopolnilnih okrajev št. 17. (Ljubljana), št. 97. (Trst) in onega vojnega mornarice (Trst). Od leta 1901. je bila Ljubljana garnizija štaba.

Preobnova kot domobranski gorski polk

Dne 1. marca 1911. l. je bil domobranski pešpolk Ljubljana št. 27. preobnovan kot domobranski gorski polk. Imel je sedaj čuvati državno mejo proti Italiji v prostoru Bove — Jadran. 2. vojni bataljon domobranskega pešpolka Klagenfurt št. 4 je bil izločen iz zveze tega polka, obdržal svojo garnizijo v Gorici in bil priključen domobranskemu pešpolku Ljubljana št. 27.

Kot gorski polk je dobil namesto voznega prateža tovorno živino, namesto vojaških kuhinj kuhalne kotle. Častniki in drugi s sabljami opremljeni čini so dobili kratke sablje, moštvo namesto dolge puške pehote kratke puške. Službena obleka je bila bolj po športno pri-krojena: s kratkimi hlačami in nogavicami, dokolenkami, bluzami z ležečimi ovratniki in nesestitimi gubami na hrbtu, z gorskimi čevlji in cepini. Pripadnost k domobranskim gorskim četam se je vidno izražala s planikami, ki so krasile zelene obise na bluzah, in krivici ruševca, ki so ga nosili na levi strani vojaške čepice.

Stalež stotnjij je bil povišan na 120 mož, vsak bataljon je dobil po eno stotnjo strojne s 4 strojnimi puškami. Za primer mobilizacije je bila predvidena ustanovitev stotnjij za zaščito meje in orožniških asistenc iz namestnih rezervistov.

Porazmestitev v miru

Bataljoni so bili v okviru polka administrativno in v nekaterih ožirih tudi taktično samostojni. V stalnih garnizijah Ljubljani in Gorici so ostali bataljoni le posami in so bili s pričetkom toplejšega letnega časa premešteni v poletne garnizije vzdolž Soče in doline Nadiže. Poveljstvo prvega bataljona s prvo stotnjo strojne in 4. vojno stotnjo je bilo v Kobaridu, 1. vojna stotnja v Bovecu, 2. v Brezjah, 3. v Logu, poveljstvo 2. bataljona z 2. stotnjo strojno v Tolminu, 5. vojna stotnja v Volčah, 6. v Srednjem, 7. v Avli in 8. v Kanalu. Štab polka je ostal v Ljubljani. Po-

veljnik polka si je izbral bivališče po potrebi v poletnih garnizijah.

Jeseni 1911. l. se je izvršila preorganizacija polka, ki je sedaj obstojal iz 2 bataljonov; 1. bataljon je imel 5 vojnih stotnjij, 2. bataljon pa 4 vojne stotnije. Štab polka in 1. bataljon sta ostala v Ljubljani, 2. bataljon je prišel v Gorico, medtem ko se je dotlej tam nastanjeni 3. bataljon vrnil k domobranskemu pešpolku št. 4. v Klagenfurt. Nova 5. vojna stotnja je dobila Lavek kot poletno garnizijo.

Narodnost

Moštvo je obstajalo večinoma iz Slovencev. Vendar so dali gorenjski okraji kakor tudi Kočevje veliko Nemcev, pa tudi gorenjski Slovenci so govorili prav dobro nemško. To nemško ali nemško govoreče moštvo je dalo odlične podčastniške naraščaj. Pa tudi pravi Slovenci so dali zelo dober in inteligenten vojaški material, ki se je tudi v vojni popolno-

Prva bitka pri Zloti Lipi

Dne 21. avgusta je začel polk s pohodom na Zlecov in dne 26. avgusta se je razvila 1. bitka pri Zloti Lipi, v kateri je imel polk zelo močne zgube. Vsi poveljniki bataljona so bili ranjeni.

Bitka pri Przemyslanih

Dne 29. in 30. avgusta je bila bitka pri Przemyslanih, v kateri je imel polk zopet močne zgube. Dne 7. septembra 1914. l. je bil dose-danji brigadni generalni major Schmidt pl. Fussina postavljen za poveljnika 22. domobranske pehote divizije in polkovnik Zahradniczek je prevzel poveljstvo brigade, medtem ko je stotnik Franz Dobnik kot po činu najstarejši častnik prevzel poveljstvo polka.

Bitka pri Lvovu

V dnevih 9. 10. in 11. septembra je prišlo do bitke pri Lvovu, ki ji je sledil povratni pohod proti Krakovu. Da se retabilira, je prišel polk v Repo pri Gorlicah, vendar je trajal od-počitek le tri dni in to ob najslabšem vreme-nu.

Dne 3. oktobra je začel s pohodom proti Przemyslu. Za tega pohoda se je pojavila ko-lera, najprej pri domobranskem pešpolku Klagenfurt št. 4., potem tudi pri domobranskem pešpolku Ljubljana št. 27.; zahtevala je veliko žrtev in ugasnila šele, ko je bilo v drugi po-lovici oktobra izvedeno cepljenje proti koleri.

Boj pri Kozienicah — Radymnem

Dne 11. oktobra so se razvili boji pri Kozienicah, 12. oktobra pri Radymnem. Dne 15. oktobra je bil dosežen Przemysl. Do 4. novembra je bil polk zapleten v pozicijske boje vzdolžno od Przemysla. Ta dan je bil po ukazu zapustil položaj in prišel s povratnim pohodom v do-lino Laborca. Dne 17. novembra je bila 44. domobranska pehota brigada, h kateri je spadal polk, dirigirana na Danabo v Karpatih in pod-rejena 7. zboru. Tam se je polk udeležil bitk do 27. novembra. Tega dne se je izvršil po-vratni pohod v dolino Laborca, v zvezo 3. zbor-a.

Nadaljnje bitke

Sledile so potem bitke na vrhu Javorzinka, na Czeremski in pri Lipovcu. Nadaljnji povratni pohod se je vršil preko Szatropkija in

Naš športni kotiček

Gostovanje BSG Wiener Neustadt v Ablingu in Villachu

Na binkošno nedeljo je imel Abling v go-steh odlično moštvo Betriebsportgemeinschaft iz Wiener Neustadta. Gostje so se pokazali kot zelo dobro tehnično moštvo, ki razpolaga s prvovrstnimi močmi. Domači tokrat niso po-kazali svoje prave forme in tudi odsotnost Titcharja v napadu se je znatno poznala. Go-stje so v začetku diktirali silen tempo, in kmalu je sledil prvi gol za goste. Po tem голу so bili gostje še bolj ofenzivni in tudi njihova obramba je bila zelo na mestu in onemogočila Ablingjem vsak polzku zadeti v črno. Proti koncu prvega polčasa je iz kota po nesporazumu ašlinske obrambe prišlo do drugega gola. V drugi polovici so gostje nekoliko popu-stili, domači pa so se nekoliko znašli in pri-čeli z energičnimi napadi, ki pa so se vsi kon-čali v rokah odličnega vratarja. Proti koncu igre so gostje zabil avtogol in postavili kon-čni rezultat 2:1. Z zasluženim zmago so gostje odnesli najlepši vtis. Sodnik g. Grtschmann iz Krainburga je sodil v obojestransko zadovolj-stvo zelo dobro.

Naslednji dan so igrali iz Wiener Neustad-ta nastopili v Villachu proti moštvi VSV. Vil-lacherji so bili na domačem terenu vedno za vsa moštva zelo trd oreh in tudi tokrat niso razočarali. Postavili so v boj svoje najboljše moštvo, ki se je tudi v prvenstvu povzpelo na vodilno mesto. Gostje so svoje moštvo neko-liko pregrupirali, vendar se jim je poznala težka tekma prejšnjega dne in niso nudili več najboljših igr. Domači so prevladovali na te-renu in do odmora so vodili z 2:0, v drugi polovici pa so povišali na 5:2.

Športni drobiž

Vienna, ki se je plasirala med zadnja štiri moštva v državnem nogometnem prvenstvu, je v nedeljo nastopila v polfinalni tekmi v Stuttgartu proti moštvi iz Saarbrückna. In za-služeno zgubila z 1:2 ter s tem izpadla iz nadaljnjega prvenstva. V drugi polfinalni tek-mi je Dresdner SC odpravil s 3:1 moštvo iz Kiela, tako da se bo vršila 27. junija v Ber-linskem olimpijskem stadionu finalna borba za

ma obnesel. V sboru aktivnih in rezervnih častnikov polka so bila sicer zastopana vse narodnosti avstrijske državne polovice, veči-noma so pa bili Nemci.

Mobilizacija

Dne 24. julija 1914. l. je prejel polk povelje za le delno mobilizacijo. V zvezi 3. armadnega zbora so nameravali poslati v Srbijo 22. domo-bransko divizijo in 44. domobransko pe-hotno brigado. Hkrati je bil polk pre-osnovan tako, da so tvorili iz stotnjij za zaščito mej 2 nova bataljona. Tako je obstajal polk iz 4 bataljonov s 18 vojnimi stotni-jami, 1 in 3. bataljon vsak iz 5. 3. in 4. ba-taljon vsak iz 4 kompanij.

Poveljnik polka je bil polkovnik Karl Zahradniczek, poveljnik brigade generalni major Ignac Schmidt pl. Fussina, divizionar podmar-šal vitez Heinrich Krauss-Elselage in povelj-nik zbora general pehote Emil Colerus pl. Gel-derm.

Dne 1. avgusta 1914. l. je bil izdan ukaz o splošni mobilizaciji. Dne 15. in 16. avgusta je bil polk prepeljan v več oddelkih v prostor za zbiranje in dne 18. in 19. avgusta je zapustil železniške vozove v prostoru pri Stryju.

Zidovsko-amerikanska strate-gija gangsterjev

»Boj najmlajšim!« (Lehnert, Zander-M.)

30 svetu

Čitalnik za ustnice, puder in trajne kodre bodo v bodoče morale opustiti japonske žene. To je zahtevala predsednica ženskega vseučelišča v Tokiu, gospa Hide Inouke v nekem go-voru po padcu otoka Attu. »Japonska žena mora z dejanjem dokazati, da ima samo en cilj, da pomaga namreč narodu do zmage«, jim je zaklicala predsednica.

Časopisni oglas naznanja prodajo vsega hotelskega mobilijara z draviljskega doma Ri-gi-Scheidegg, ki ga mislijo podreti. S tem se izvrši pod pritiskom razmer usoda svetovno-znanega švicarskega draviljskega doma, ki je nekoč imel goste vsega sveta. Obratoval je že, ko so prihajali tja gosti na konjih ali pa so jih nosili v nosilnicah. Kasneje so zgradili ozkotirno železnico Rigi-Kaltbad-Scheidegg, ki je stekla leta 1874. S hotelom bodo obenem od-stranili tudi železniško progo in jo uporabili za staro železo. Tračnice so prodali za 130.000 frankov neki trdkiz z železnico.

V Švicli, v središču industrije ur, so napra-vili presenetljivo ugotovitev pri zapestnih urah. V nekem laboratoriju so zaznali, da vi-do-no vplivajo neki močni vonji parfuma na ne-pokoj zapestne ure. Občutljivost urnega ko-lesja ni enako velika pri vseh vonjih. Poskušali so z raznimi vonji in ugotovili, da najbolj vpliva na ure vonj rož.

V Varese pri Milanu so na zanimiv način izsledili tatu, ki je ukradel Maria Terensija, ki je moral zapustiti svoje bivališče zaradi bombnih napadov. Terensiju je odnesel tat več obleke in čevljev, pa tudi krasno zbirko gra-mofonskih plošč. Ko se je pred dnevi karabi-njer Zubiani sprejel na cesti, je slišal iz neke hiše prikupne glasbene komade. Poročal je o tem svojemu predstojniku in ta je odšel v hišo ter aretirati tatu, ki ni ukradel Terensiju samo gramofonskih plošč, temveč tudi množico dru-gih predmetov.

Bratranec Arnaldo in Adriano Salovoni, sta-va okrog 13 let, stanujoča v Rovigu, sta na-pravila za zabavo izlet s čolnom in sta pri tem lovila rbe. Imela sta nenavadno srečo, kajti ujela sta 50 kg težkega jesetra. Bilo je precej truda, preden sta žival potegnili iz morja, toda naposled se jima je to le posrečilo. Doma so bili obilnega ribjega plena seveda veseli.

Lavor, znamenje muz, je prišel sedaj v to-talni vojni Italije v vsakdanje življenje. Milo, parfum, živinska krma so vojni prispevek te v Italiji na pretek se nahajajoče rastline muz, Lavorjeva rastlina, ki je doslej dajala aroma-tično olje, je postala važen dobavitelj surovin. Vsebuje 30% teže zrnja. V stiskalnici za olje ostalo predstavlja zelo cenjeno krmilo za ži-vino. Na podlagi lepih skušenj z lavorjevim ol-jem se pospešuje v vsej Italiji sajenje lavorja, v kolikor je to sploh mogoče.

Nedavno v Budimpešti umrlj vpokojeni višji svetnik pošte je zapustil zbirko, ki obstoji iz-ključno samo iz ponarejenih poštih znamk. Med ponaredbami se nahajajo poleg prav pri-mitivnih poskusov tudi tehnično popolnoma do-vršene, tako da so jih celo skušeni strokovnja-ki le težko prepoznali, da so ponarejene. Po-sebno redko zgodovino ima vrsta črnogorskih pisemskih znamk iz leta 1915., ki uradno sploh ni obstojala, ki je torej pošta nikdar ni dala v promet. Vse temu ali morda ravno zato so se zelo zanimali za ponarejeno serijo in je obo-gatili ponarejevalce.

Vatikan je ravnokar koval novo serijo ko-vancev. Serija obstoji iz zlatega novca za 100 lir in iz drobiža iz aluminata (avarijska ko-vina, iz katere so že nekaj let kovali italijanske novce), iz aluminija in med. Vsi novci imajo na prednji strani sliko papeža Pija XII., na zadnji strani pa sledeče okrase: zlati novci ženske postavo, ki simbolizira mir, drugi pa goloba z oljkovo vejico v kljunu, ki namerava izleteti.

Iz sedanjega Pariza bo sedaj zginilo vozilo, ki je bilo za mesto tipično po zasedbi nemških čet — velotaksi. Policija je sklenila, da odpravi to vozilo, ki obstoji iz kombinacije kolesa in kočije in ki ga vozita en ali dva človeka in ki naj bi nadomestilo avtomobil. Razlog za ta ukrep tiči v zahtevanju pretirane in svojevoljne voznice, ki so jo vozniki zahtevali od naročni-kov. Mesto Pariz bo pa za to dobilo druga jave na prevozna sredstva.

Nogomet brez golov

V nedeljo sta igrala zaključno tekmo kárntnerskega nogometnega prvenstva LSV Klagenfurt in TSG Abling brez golov in nista po-kazala krasne igre.

Estonska mladina nastopi

V uniformah // zoper skupnega sovražnika — Skoro vsak ima račun s Sovjeti

PK- posebno poročilo. Svojevrstno melodičen je jezik ljudi ob Peipuskem jezeru in na južni obali Finskega zaliva, v Revalu in Dorpatu in v malih mestih in vaseh Estonske. Poln melodike je in kakor prepojen ritmičnega zaleta, kot se ga morda najde samo še pri finskem, italijanskem in španskem jeziku. Ropotajoči »r« je pri tem dražestni znak, katerega takoj občuti poslušalec. Zdi se zares, kot da šume morje in neskončni gozdovi iz tega jezika — glasovi one pokrajine, katerih slike so spremljale mlade estonske prostovoljce na njihovem dolgem potu in so sedaj pred njimi tudi tukaj v valoviti nižini Ukrajine, kjer se pripravljajo za boj.

Toda ali se ne zdi, da je jezik edino, kar razlikuje mlade Estonce od njihovih nemških tovarišev //? Resnično, lahko bi jih smatrali za nemške mladeniče, ko stoje v postrojeni vrsti pred kom, večinoma plavalasi in srednjevisoki močne postave, ostro izoblikovanih obrazov, ki jih obkroža okrogla čelada.

Sovraštvo proti večnim ogroževalcem

Pred njimi stoji — visokorazel in slok — njihov četovodja, ki je študiral na nemških visokih šolah in je sedaj Untersturmführer in kateremu vsi zaupajo — njemu in nemškemu šefu stotnije. Mlad je še — zelo mlad; toda bil je že v treh vojnih pohodih in je že od začetka vojne na Vzhodu in na njegovi suknji se bleste hrabrostna odlikovanja. Pred kratkim so mu šele zaupali vodstvo estonske stotnije — naloga, ki je zvezana s precejšnjimi težavami, predvsem jezikovne narave. Premagal jih je — in z njim njegovi nemški četovodje in poddesetniki — radi svojega naravnega čuta, radi svoje potrpežljivosti in svoje skušnje v obdejanju z mladimi vojaki. In delo je njemu in njegovim podvodjem olajšano z enim: z duhom ki ga prinašajo s seboj estonski prostovoljci, smrtnim sovraštvom zoper vse, kar je sovjetskega, sovraštvom zoper večnega ogroževalca iz Vzhoda. »Smrt boljše vizmu!« — to je zapisano na njihovi zastavi, za to so pripravljeni doprinesti svoj delež — do poslednje posledice.

Spoznali so Sovjete!

Vedo ti moške, kaj pomeni sovjetsko gospostvo! Saj so ga vendar doživeli v vseh njegovih izrodkih in hlapčevskih ukrepih, v vsej njegovi ostrosti in neznanosti brutalnosti. Vedo kaj hočejo! Imajo — kljub mladosti — pogosto za seboj usode, kot si jih bolj premenljive in polne težav in trpljenja komaj moremo misliti. Tu je oni, ki je dvakrat ušel iz sovjetskih ječ, bil dvakrat na novo prijet in vklejen v okove. Tretjič je ušel kot po čudežu; pustolovsko se je prebil do nemških čet. Kdo sovraži Sovjete bolj kot on? Tu je drugi, kateremu so ubili očeta in brata, tu je tretji, katerega so prepodili z doma. Skoro vsak ima krvav obračun. Vsak ve, za kaj nosi svojo suknjo in orožje.

In kakor si je finski bataljon //Panzer-

Grenadier-Division »Wiking« že po prvih bojih pridobil spoštovanje in priznanje vse divizije, tako bo brez dvoma izpolnil tudi bataljon Estoncev pričakovanje, ki ga stavijo v to vodstvo in moške velikogermanske divizije.

Mnogo se jih je že obneslo v bojih na Vzhodu

Trdo izobrazbo so prestali Estonci s tako vnujo in resnostjo, da je to priznal po veljnik. Videti jih moramo, mladeniče — zunaj pri ostrem streljanju, da presodimo, kako bi bilo, če bi šlo zares. Osupnjeni smo nad ročnostjo, smelostjo in svežostjo mož, ki izgledajo sicer izredno mirni, skoro okorni. Spoznamo pa tudi takoj stare vojaške, ki so že dobili svoj ognjeni krst v vr-

Čudovite orgle na Rosenhüglu v Wenu

Barve glasov razširjene od vox humana do konjskega peketanja

V veliki dvorani Synchron filma Wien na Rosenhüglu, filmskem mestu Wena, so napravili iz lesa, kovine in kabljev velikana, ki govori in poje, nove poljubno vodljive orgle. S tajinstvenim sestvom piščali, katerih najmanjše so komaj tako velike kot cigareta, dočim so največje 6 m dolge, s kabljem iz dvajseto žic, ki jih veže kot vrh živcev z vozno igralno mizo in s to igralno mizo, ki je v resnici stikalna deska z več stopnjami, posejana s tipkami, gumbi, vzvodi, predstavlja najnovejšo in najbolj mnogostransko kinske orgle.

Njen prednik so Wuriltzove orgle. Švab Rudolf Wuriltz je imel s svojo sodobno gradbeno tehniko orgel v Ameriki velik uspeh. Nemški pianist Horst Schimmelpennig je njegov ustroj natančno študiral. Njegovo znanje je bilo uporabljeno pri sestavi novih poljubno vodljivih orgel in on je tudi tisti, ki je prevzel za Wien-Film igranje na tem čudovitem instrumentu. Za to je treba strokovnjaka.

V srednjem veku, ko je obsegala orgelska klaviatura komaj dve oktav, so morali udarjati na tipke s pestjo. Sedaj opravlja električni tok to težko delo. Toda njega voditi in pritiske vetra, ki je šestkrat tolikšen kot pri cerkvenih orglah, pravilno nastaviti in izrabiti nepredstavljivo mnogo možnosti efekta, to zahteva — če sploh ne upoštevamo umetniške naloge — skoro akrobatsko uporabo udov. Obe roki in obe nogi sta pri tem popolnoma uporabljeni.

Treba je uporabljati tri manuale. Lahko se jih uporablja, na prvem na primer se spremlja, na drugem igra melodijo in na tretjem pravi register za jazz godbo. Vrh tega ima prvi manual še »drugi pritiske«. Če pritisnemo tipke globlje, zavzame že zopet drugi glasovi; poleg tega so še »blazine«, ki se uporabljajo z nogami; med tem ko na primer leva noga morebiti pojača glasne melodije, desna noga omili spremljavo.

Seznam instrumentov, katerih zvoke lahko prinašajo te orgle, je dolg: kot se zdi, ne manjka nobenega. Kajti celó ksilofon in akordeon sta tu kot tudi preko vse vrste glasov segajoče pritrkovanje zvonov. Radi svojih plemenitih glasov se lahko igra na orgle kot na cerkvene ali koncertne orgle. Če se pa uporabljajo »tremolo«, zadobe značilni plavajoči glas kinskih orgel. Lahko pa združimo tudi obe tehniki med seboj in s tem pričaramo povsem novovrstne zvočne učinke.

Tako mnogostranski elektro-akustični instrument lahko poleg tega vabljivo posnema vse glasove in šume, kakršne si sploh more-

stah Schutzmannschafte pri Leningradu in v kotlu pri Holmu in si pridobili bojnih skušenj.

Sedaj so pa ponosni, da pripadajo diviziji, ki je pridobila svojim zastavam od prvega dneva bojev na Vzhodu slavo za slavo. Sedaj so »Wikingerja«, so del one jeklene //Panzer-Grenadierdivision, ki je v Dnjepropetrovsku in Rostovu ravno tako znana kot ob Kubanu in Tereku in na puštinjah Maniča — ki je v odločilnih trenutkih zadnje zimske bitke izvršila dejanja brezprimerne smelosti.

Da se vrši ta boj za njihovo domovino, daljno Estonsko, to ve vsak teh mož. Vedo pa tudi, da bo nastala iz frontnih doživetij nova zveza med Nemci in Estonci, trdnjša in trajnejša kot ona, ki je zvezana s pogodbami in listinami: kajti ta zveza se kuje v ognju skupnega boja.

//Kriegsbericht Richard Stürmer

mo misliti. In to ni najmanjša zmožnost poljubno vodljivih orgel, ki naj služijo vendar za praktično filmsko delo pri vmešanju glasov in šumov v trak slik, sinhronizaciji. Ne sežejo samo z vox humana do srca in ne pojo z vox angelica kot angel. Lahko piskajo prodirljivo kot lokomotiva, idilčno kukajo kot kumkavica in zvonijo iz daljave. Če bomo slišali v kakem delu Wien-filma srebrno žvenketanje sanel, čvkanje vrabcev, počasi se približavajoče peketanje konjskih kopit, si mislimo, da so pričarale vse te glasove čudovite orgle Rosenhügla.

Fritz Zielesch

Izpraševanje vesti

20 vprašanj za tiho razmišljanje

Ali ste »šopirnež«? Potem najbrže bolujete za kompleksni manjvrednosti, ki jih skušate prebeliti s prekomerno domišljavostjo. To je vsaj mnenje nekega psihiatra, ki je nekoč izdal »recept za zdravljenje šopirjenja«. Po tem postopku zdravljenja naj se zdravimo sami od domišljavosti, s katero mučimo svet okoli nas, s tem, da odgovorimo jasno z da ali ne na sledečih 20 vprašanj. Odgovore z da seštejemo in jih pomnožimo s pet in če dobljena vsota prekaša vsoto 40, potem smo lahko prepričani, da se šopirimo in je treba nujno svetovati, da gremo vase in se poboljšamo, da nismo stalna »žaga živcev« za svojo okolico.

Vprašanja se glase: 1. Ali se skušam v kaki skupini ljudi preriti v ospredje? 2. Ali rad bereš svoje ime v časopisu? 3. Ali govorim v javnost rad tako glasno, da ljudje pri sosednji mizi lahko slišijo, kaj praviš? 4. Ali se rad »kričeče« oblačiš, da vzbudiš pozornost na cesti? 5. Ali živim preko svojih razmer? 6. Ali poskušam s silo, da se spoznam z imovitimi in vplivnimi ljudmi? 7. Ali skušam, če si komu predstavljen, takoj »napraviti vtis«? 8. Ali imam stanovanje, ki je z ozirom na tvoje dohodek predrago? 9. Ali si kdaj poskušal spremeniti svoje ime, da ga napraviš bolj vtisa polnega in zvočnega? 10. Ali te je bilo kdaj sram povabiti znan-

Ali že veste?

Malo zrcalo sodobne in minule prave in civilizacije

Kako zatremo boleznj zob

Kakor tuberkuloza in rak, dobiva tudi gnitje zob vedno bolj značaj ljudske bolezni. Pregled šolskih otrok v Nemčiji je pokazal, da ima 90% šolske mladine gnile zobe. Pri odraslih je ta odstotek še večji. In kar velja za Nemčijo velja v glavnem tudi za vse druge države. Ta bolezen ima nevarno lastnost, da ustvarja pogoje za mnoge druge bolezni. Približno polovica delavcev in nameščencev, ki morajo s 40 ali 50 letom opustiti delo, ker jim opešajo moči, trpi na posledicah gnilih zob.

Najdbe v starih grobnicah in grobovih kažejo, da je imelo pred 2000 leti komaj 10% ljudi gnile zobe. Z napredujočo civilizacijo rapidno napredujejo tudi bolezni zob. Glavni vzrok je hrana. Čim naravnejšo hrano žviha človek, tem bolj zdrave zobe ima. Če bi torej hoteli zatreti boleznj zob, bi se morali vrniti k naravni hrani, kakršno so imeli naši predniki v starih časih. Važni so zlasti vitamini. Bodoče matere bi morale že med nosečnostjo dobivati dovolj apna, da bi imeli otroci za rast svojih zob potrebne soli. Otroci bi morali dobivati hrano, v kateri je dovolj snovi za rast zob in razvoj kosti. Odrasli ljudje bi pa morali zobe skrbno negovati. Tako bi se da sčasoma boleznj zob zatreti.

ce na svoj dom? 11. Ali si kdaj rekel, da si bral določeno knjigo, čeprav to ni bilo res? 12. Ali skušam zbuditi vtis, da več zaslužiš, kot je res? 13. Ali si kdaj rekel, da imaš boljše vzgojo, kot je res? 14. Ali si se tako delal, kot da si s slavnimi osebnostmi dober prijatelj, dočim jih v resnici komaj poznaš? 15. Ali se rad bahaš s svojimi uspehi pri drugem spolu? 16. Ali si kdaj zatrdil kaj o svojem poreklu in svoji družini, kar je bilo izmišljeno? 17. Ali rad pripoveduješ, da ponavadi pri kvartanju dobiš? 18. Ali se rad bahaš s svojo sposobnostjo, svojo preobremenitvijo z delom in svojimi poslovnimi uspehi? 19. Ali imaš pogosto občutek, da te tvoja družina ali tvoj delodajalec popolnoma podcenjuje? 20. Ali se trudiš, da te imajo za posebno uspešnega dovtipneža?

Priporočamo, da na ta vprašanja odgovorite sami v tihi razmišljanju.

Da bi se boljše in temeljiteje kot doslej lahko študirali zvezdo Mars, bo napravljen na Pic du Midi, eni izmed najvišjih gora francoskih Pirenejev, gigantski daljnogled. Ta instrument bo 17 m dolg, tehtal bo pa 150.000 kg. Samo poslopje, v katerem bo postavljen daljnogled, bo stalo 12 do 15 milijonov frankov. Sedaj bodo začeli graditi žično železnico, s katero bodo prevažali potrebno gradbeno gradivo in instrumente na Pic du Midi. Za gradnjo te žične železnice je na razpolago kredit v znesku 20 milijonov frankov.

Dr. F. J. Lukas

Ausscheiden! Aufbewahren!

Deutsch methodisch und praktisch

185. STUNDE.

1. Diese Schrift ist unleserlich. — Ta pisava je nečitljiva.
2. Ich muß zum Schreiben eine Brille aufsetzen. — Če pišem, moram natakniti naočnike.
3. Lesen Sie mir dem Brief lut vor! — Prečitajte mi pismo na glas!
4. Ich lese leidenschaftlich gerne. — Strastno rad čitam.
5. Können Sie stenografieren? — Ali znate stenografirati?
6. Diktieren Sie mir bitte auch die Satzzeichen! — Narekujte mi, prosim, tudi ločila!
7. Soll ich doppelzellig oder engzellig schreiben? — Ali naj pišem dvovrstno ali ozko?
8. Sie haben zwei Worte ausgelassen! — Izpustili ste dve besedi!
9. Er hat einen umfangreichen Briefwechsel. — Ima obširno dopisovanje.
10. Ich stehe mit vielen Bekannten im Briefwechsel. — Dopisujem si z mnogimi znanci.
11. Wann ist das Postamt offen? — Kdaj je poštni urad odprt?
12. Wenden Sie sich mit Ihrer Anfrage an... — Obrnite se s svojim vprašanjem na...

13. Was kostet die Einschreibgebühr? — Kaj stane vpisnina?
14. Haben Sie ein Postscheckkonto? — Imate konto pri poštno čekovnem zavodu?
15. Würden Sie mir Feuer geben? — Ali bi mi dali ognja?
16. Es ist allgemein üblich. — Splošna navada je.
17. Im Grunde genommen. — Prav za prav.
18. Das mag schon sein. — Ze mogoče, da je tako.
19. Bedenken Sie! — Pomislite!
20. Das ist meine schwache Seite. — To je moja slaba stran.
21. Ist diese Banknote echt? — Ali je ta bankovec pravi?
22. Ich bin ganz blank! — Sem čisto suh!
23. Spielen Sie sich nicht so auf! — Nikar se ne delajte (bahajte) tako.
24. Auf die Gefahr hin! — Čeprav tvegam!
25. Was haben Sie für eine Arbeitseinteilung? — Kako imate delo razdeljeno?
26. Was will Ihr Sohn werden? — Kaj hoče postati vaš sin?
27. Ich stelle es ihm frei! — Odločitev prepuščam njemu!

Die wichtigsten Berufe

1. Maurer — zidar
2. Tischler — mizar
3. Zimmermann — tesar
4. Maler — slikar
5. Glaser — steklar
6. Ofensetzer — pečar
7. Schmied — kovač
8. Mechaniker — mehanik
9. Installateur — instalater
10. Tapezierer — tapetnik
11. Dekorateur — dekorater
12. Ingenieur — inženir
13. Architekt — arhitekt, graditelj, stavbenik
14. Handwerker — rokodelce
15. Holzschneider — rezbar
16. Bäcker — pek
17. Konditor — slaščičar
18. Fleischhauer — mesar
19. Händler — trgovec
20. Schneider — krojač
21. Schuhmacher — čevljar
22. Wäscherin — perica
23. Buchhändler — knjigarnar
24. Optiker — optik
25. Uhrmacher — urar
26. Arzt — zdravnik
27. Notar — notar, beležnik

28. Rechtsanwalt — odvetnik
29. Lehrer — učitelj
30. Bildhauer — kipar
31. Schauspieler — gledališki igralec
32. Schriftsteller — pisatelj
33. Beamter — uradnik
34. Berichterstatter — poročevalec
35. Schornsteinfeger — dimnikar
36. Sattler — sedlar
37. Gerber — strojar
38. Töpfer — lončar
39. Steinmetz — kamnosek
40. Kutscher — kočijaž
41. Holzhauer — drvar
42. Korbmacher — košar
43. Schleifer — brusar, nožar
44. Glaser — livar
45. Weber — tkalec
46. Färber — barvar
47. Drucker — tiskar
48. Buchbinder — knjigovez
49. Müller — mlinar
50. Kürschner — krznar
51. Gastwirt — gostilničar
52. Türsteher — vratar
53. Trödler — starinar
54. Modistin — modistinja
55. Näherin — šivilja
56. Strickerin — pletilja
57. Hufschmied — podkovač
58. Chauffeur — šofer
59. Professor — profesor
60. Angestellter — nameščeneč

AMTLICHE BEKANNTMACHUNGEN

Staatliche Textilfachschule in Krainburg

Die Einschreibungen und Anmeldungen für den 1. Jahrgang der 2-jährigen Techniker-Abteilung sind alsbald schriftlich oder mündlich in der Staatl. Textilfachschule, Krainburg, Layergasse 20, vorzunehmen.

Aufgenommen werden Absolventen der Hauptschule oder Volksschule. Ausreichende Deutschkenntnisse sind erforderlich. Nähere Auskunft durch die Direktion.

Državna tekstilna strokovna šola v Krainburgu

Vpisovanja in zglasitve za 1. letnik dveletnega oddelka za tehnike naj se izvrši čimprej pisмено ali ustmeno pri Staatl. Textilfachschule (državni tekstilni strokovni šoli), Krainburg, Layergasse 20.

Sprejmejo se absolventje meščanske ali ljudske šole. Potrebno je zadostno znanje nemščine.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

Gegen Einkaufscheine.

Sperrplatten: Buche, Fichte, Panelplatten - Eichsfelder Sperrtüren.

Ohne Einkaufscheine.

Furniere 0,8 bis 3 mm inländische und ausländische Herkunft für außen und innen.

HANS TRANINGER

Klagenfurt, Völkermarkter Straße - Ruf 1595

Nachts wach!

der
Südostdeutsche
Wachdienst

Klagenfurt

Feldmarschall-Conrad-Platz 9,
Fernruf 10-30

Ihr Geschäft und über
Ihr Haus, ob alles in Ordnung
ist, ob Eingangstüren, Aus-
lagen und Fenster, Magazine
und Lager versperrt, verdun-
kelt, Hühner und Schalter ge-
sperrt sind. — Der Wachdienst
kann jederzeit bestellt werden,
fallweise oder im Dauer-
abonnement.

Aufgelassene Fabriken

Brauchbare
Maschinen kauft
KURT FRICK
Klagenfurt
Salmstraße
Fernruf 1486

Betriebs- gemeinschaft

DER FIRMEN

Dom.

ZEHREWS WITWE

und Mimi

KRONASSER

Klagenfurt - Aller Platz 6-7

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Wir kaufen laufend

aus nachweislichem Privat-
besitz gut erhaltene Uniform-
formen jedweder Art, Mäntel,
Wetterkrägen, Blusen, Hosen,
Uniformkappen, Pelzmäntel,
Pelzröcke, Pelzwesten, Leder-
u. Filzstiefel, moderne Schuh-
waren, Fahrräder, leichte
Motorräder.

Südostdeutscher Wachdienst,
Klagenfurt, Feldmarschall-
Conrad-Platz Nr. 9, Ruf 10-30.

KAFFEE ERSATZ

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Inserirajte - uspešni hoste!

Für solori oder

für die nächsten Wochen werden nach Frankreich, Belgien und nach Finnland (nach freier Wahl des Interessenten) Männer bis Anfang der 60er Jahre für Wachdienst eingestellt. Verlangt wird: Absolute Rüstigkeit, volle Gesundheit, Unbescholtenheit und Disziplin. Geboten werden: Freie Bahnfahrt, kostenlose Unterkunft, freie, volle Wehrmachtverpflegung, Wachdienstuniform, Einsatztaggeld (Auslöse) in Landeswährung, außerdem Tariflohn in der Heimat. Weiters nehmen wir für unsere 50 inländischen (ostmärkischen) Dienststellen ständig Pförtner, Transportbegleiter, Aufseher und Wachdienstmänner auf.

Ostmärkische Wach- und Schließgesellschaft - Südostdeutscher Wachdienst, Klagenfurt, Feldmarschall-Conrad-Platz Nr. 9, Ruf 10-30.

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Lesen den

„Karawanken-Bote“!

Plöriner, Aufseher, Transportbegleiter,

Kontroll- und Wachorgane werden von uns laufend eingestellt: Einsatz nach Wahl der Bewerber in der Ostmark oder im Ausland. Gefordert wird: Unbescholtenheit, Gesundheit, Disziplin. Geboten: Tariflohn, Auslöse, Ausrichtung, im Auslandsdienst dazu freie Unterkunft, kostenlose, volle Wehrmachtverpflegung. Tagelohnsatzgeld in Landeswährung, freie Bahnfahrt, Altersgrenze 65 Jahre. Schriftliche oder persönliche Meldung an Ostmärkische Wach- u. Schließgesellschaft Südostdeutscher Wachdienst, Klagenfurt, Feldmarschall-Conrad-Platz Nr. 9, Ruf 10-30.

MALIOGLASI

Služba dobi

Sprejem pod-
najboljšimi pogo-
ji pošteno dekle
k otrokom v
mestu. Dopise na
K. B. Krainburg
pod „Ljubiteljica
otrok“ 875-1.

Deklico nad 14
let, k otrokom
in kot pomočnico
v gospodinj-
stvu sprejem.
Schönberg Kurt,
Wart 204. 674-1

Sprejem briv-
skega pomočnika
in vajenka s ta-
košnjim nasto-
pom. Vsa oskrba
v hiši. Joh. Bre-
skvar, Friseursa-
lon, Domschale.
669-1

Pekarskega va-
jenka takoj spre-
jem. Vsa oskrba
v hiši. Franz
Orehek Bäckerei,
St. Veit-S. 660-1

Slikarskega in
plesarskega va-
jenka takoj
sprejem. Vsa
oskrba v hiši. —
Naslov pri K. B.
Krainburg pod
647-1.

Prvovrstno in
pošteno plačilno
natakarico takoj
sprejem! Dopise
na K. Bote,
Krainburg pod
650-1.

Sprejme se va-
jenec za čevlar-
sko obrt z vsi
oskrbo v hiši.
Alois Omejez,
St. Veit-Save —
Oberkrain.
695-1

Iščem pošteno
dekle za vse, ki
zna tudi malo
kuhati. Naslov:
Eda Gabler, Vel-
des, Villa Mayer.
8321-1

Iščem starejšo
gospo ali gospo-
dično, ki bi pre-
vezela oskrbo pri
starejši dami, ki
mora ležati v
postelji. Ne kot
izrazita bol-
ničarka. Vpraša-
se naj pri baro-
nici Forster, Vel-
des, villa Mayer,
Gorenjsko.

Prodam lepo
brejo kravo. —
Joh. Čebašek,
Trboje 76. — P.
Flödnig. 668-6

Prodam kosilnico
znamke „Dering“
za cenilno vred-
nost. Naslov pri
K. B. Krainburg
pod št. 661-6

Prodam čevljar-
sko „Oberleder-
schürmaschine“
in schürmaschine
za rome za 280
RM. B. Jerej,
Seebach: 10, Flö-
dnig. 659-6

„Silolack“ do-
spel! Franz Na-
potnik, Farben-
handlung, Kalk
und Zement. —
Klagenfurt, Kre-
felderstr. 9,
Fernruf 3009.
3361-6

Kupim

Kupim stojče
seno ali deteljo,
eventuelno tudi
že suho ali dam-
zanj drugo pro-
tivrednost. Na-
klas št. 2 bei
Krainburg. 656-7

Išče se za nakup:
nekaj vagonov
smrekovega, jel-
kovega, borove-
ga lesa, 10, 24 in
28 mm, 8 do 17
cm, paralelno ali
konično, iz žage
ali trgovine v
vseh kakovostnih
razredih. Visoka
stopnja nujnosti.
Ponudbe na Hans
Traninger, Holz-
großhandel, Klag-
enfurt, Völker-
markter Straße,
Bahnhofssetzung.
1088-7

Poročiti želim
gospodično ali
vdovo do 40 let.
Star sem 38 let.
Reeno misleče in-
teressentije naj
se javijo na K.
Bote Krainburg
pod št. 615-21.

Prodam „Es“ sa-
ksofon ali ga za-
menjam za kak-
šno drugo proti-
vrednost. — A.
Kremschar, AB-
ling, Brauchitsch
Str. 3. 672-16.

Zamenjam lep,
dobro ohranjen
globok otroški
voziček za ena-
kega športnega.
Ponudbe na K.
Bote Krainburg
pod 670-15.
670-15

Prav dobro o-
hranjen globok
otroški voziček
zamenjam za do-
bro ohranjen
damski trenčkot
ali plašč iz ba-
lonske svile in
dirndl. Ponudbe
na K. B. Krain-
burg, pod števil-
ko 667-15.

Klavirsko har-
moniko na 12
basov dam ob-
doplačilu za glo-
bok otroški in
dobro ohranjen
voziček. Naslov
pove K. Bote
Krainburg.
658-15

Novo moško ko-
lo dam za enako
žensko kolo. Na-
slov pri K. Bote,
Krainburg pod
št. 655-15.

Otroško posteljo
lepo, železno z
mrežo 1,40 x
0,80 m, zame-
njam za moško
ali žensko kolo.
Romschak, Gol-
denfeld 8, bei
Krainburg.
654-15

Zamenjam prav
dobro ohranjen
plug-obračalniki
ke „Kodak“. Bil
za drugo proti-
vrednost. Naslov
pri K. B. Krain-
burg pod 648-15

Ženitve

80 letni ključav-
ničar, 153 cm
visok, želi zne-
ma radi ženitve
Krainburg pod
št. 664-22.

Štenim in ljub-
kim, sebi primer-
nim, 20 do 26
letnim dekletom,
ki bi bila dobra
gospodinja in je-
veča deloma ne-
nemščine. Pogoji:
nekadilka in
okolica Krain-
burga. Cenjene
ponudbe s sliki,
ki se po želji vr-
ne, na K. Bote
Krainburg pod
„Vedno sam“ št.
620-21.

Družabnico ple-
menitega zna-
ja, čvrsto in
zdravo, želim
pridobiti. Po-
drobne dopise o
rodbinskih in
premoženjskih
razmerah na K.
Bote, Krainburg,
pod „Starejši in-
telligent“ 604-1“.

V bližini St. An-
nes proti Neu-
marktu sem v
nedeljo dne 20.
VI. zgubila smu-
čarsko jopico. —
Prosim najditelja
da jo proti do-
bri nagradi vrne
na orožniško po-
stajo Leisach ali
Kaier. 677-23

V sredo, dne 16.
VI. dopoldne,
sem v Krainbur-
gu od pošte do
konca mostu za
pešce zgubila
ročno torbico z
gotovino cca 70
RM in 12 Klei-
derkart, Ken-
karto Maria Su-
hadolnik in dru-
go. Ker sem de-
lavka in karte
niso moja last,
prosim najditelja
da vse skup
vrne proti dobri
nagradi meni, ali
pa na K. Bote,
Krainburg.
657-22

V nedeljo sem v
Krainburgu s ko-
lesa zgubila na
poti od gumi-
fabrike preko
Vogelweidegasse,
čez most Kokre,
preko Sperber-
gasse in Gruben-
dorfa do Ko-
kritz-e rumeno,
volneno damsko
jopico! Najditelja
prosim, da jo
odda na K. Bote
Krainburg pod
651-22 proti pri-
merni nagradi.

V soboto 12. VI.
sem pozabil v
vlaklu Krainburg
— St. Veit —
Stein, usnjeno,
črno aktovko z
vsebino: vžigal-
nik, oblič, in-
Wolmeter. Naj-
ditelja prosim,
da najdene stva-
ri odda proti
primerni nagradi
na K. B. Krain-
burg pod 649-22.

V ponedeljek, 16.
junija se je ne-
znanom zate-
kel sivkastočrn,
ostrizen srednje-
veliki pes, ki
sliči na ime
„Rolfi“. Najdi-
telj naj sporoči
naslov ali prine-
se psa na Am
Hang št. 18 pro-
ti primerni na-
gradi. 665-22.

Razno

Za odgovore na
oglasje je potreba
vedno priložiti
znamko za od-
govor, ker ro-
majno vprašanje,
kjer ni plačan
odgovor, v kol.

Vsek ljudi ne
morete vprašati!

Mali oglas

to more. Takoj doseže vse, ki se zanimajo
za Vaše ponudbe ali prošnje. Oglašajte v Karawanken Bote! Splača se!

Oglase sprejemata do ponedeljka in srede: NS.-Gauverlag Kärnten, Klagenfurt,
Bismarckring 13 in NS.-Gauverlag Kärnten, Zweigverlag Krainburg, Veldesstr. 6

Zahvala

Ker se od globoke žalosti prevzeti ob smrti naše nad vse ljubljene
žene, matere, sestre, hčerke, gospe

Marie Berginz

nismo mogli dovolj in vsem zahvaliti za pomoč in res tolažljivo iskreno so-
žalje, se tem potom predvsem zahvaljujemo vodstvu K. I. G. kakor tudi
vsakemu posameznemu dobrotniku in vsem, ki ste jo v tako lepem Stevilu
spremili na prezgodnji poti v večnost.

A B l i n g, 19. junija 1943.

Zalujoči soprog,
otroci, starši, sestre in ostalo sorodstvo.

Darf die Küchenwäsche die Seifenkarte sabotieren?

Gerade die Küchenwäsche ist meist besonders
schmutzig, fettig und schmierig. Was müssen
wir also tun, um Seife zu sparen? Unsere Bilder
sagen es Ihnen: wer die Küchenwäsche schon im
Gebrauch schont, hat es am Waschtage leichter.
Sorgen Sie darum dafür, daß erstens weniger
Küchenwäsche anfällt, und daß sie zweitens
nicht so schmutzig wird. Wenn Einweichmittel
knapp sind, dann weichen Sie lieber andere
Wäschestücke in gewöhnlichem Wasser ein. —
die Küchenwäsche aber mit dem Einweichmittel.
Die hat es besonders nötig!

Spülen Sie das Geschirr nach dem
Abwaschen gründlich nach.

Lassen Sie das Geschirr gut ab-
tropfen!

Verwenden Sie das Geschirrtuch
niemals als Topflappen...

... und natürlich erst nach dem
als Scheuertuch.